

უცნობი ქალი

გიორგი შატბერაშვილი

პიესა 4 მოქმედებად

მოქმედო

ნინო მინდიაშვილი. თვალის ექიმი. მეცნიერებათა კანდიდატი.

ლევან მინდიაშვილი. ნინოს ქმარი. თვალის სნეულებათა კვლევითი ინსტიტუტის დირექტორი.

სულხან სულხანიშვილი. მხატვარი.

როსტომ სულხანიშვილი. სულხანის მამა, ძველი პედაგოგი.

კოტე სულხანიშვილი. სულხანის ძმა, სტუდენტი.

თინა სულხანიშვილი. სულხანის და, სტუდენტი.

ქეთო შარაშიძე. უმცროსი მეცნიერი მუშაკი

არჩილ მეტრეველი. ნინოს პროფესორი.

ვარლამ ნასიძე. პროფესორი.

ამბერკო კიკნაველიძე. მეცნიერებათა კანდიდატი.

სანდრო ლიაძე. საავადმყოფოს მეზაღე.

ოლოლი. მდივანი ქალი.

მოქმედება წარმოებს თბილისში, ჩვენს დროს.

პირველი მოქმედება

პირველი სურათი

ფართო მოსაცდელი ოთახი. მრგვალი მაგიდა, რბილი სვარძლები. მარჯვნივ დირექტორის, ხოლო მარცხნივ პარტბიუროს მდივნის კაბინეტის კარი. წინა პლანზე მემანქანე-მდივანის პატარა მაგიდა, ტელეფონები, საბეჭდი მანქანა. უკან კედელში ფართო ფანჯრები, რომლებიც ბაღს გადსცქერის. პატარა მაგიდასთან ზის ოლოლი, ორივე ხელში ტელეფონის მილი უჭირავს. ფარდის ახდისთანავე ერთი მხრივ შემოდის სანდრო, მეორე მხრივ კოტე.

ო ლ ო ლ ი. (ტელეფონში). მომითმინეთ, მომითმინეთ... არა, თათბირია! (დაინახავს სანდროს) ტყუილდ გარჯილხართ, მია სანდრო!

ს ა ნ დ რ ო. (წყენით). მაცალე, ფეხი შემომადგმევინე, სალამი მათქმევინე, ამომასუნთქე...

ო ლ ო ლ ი. ხომ ხედავთ, არც ამას სცალია, არც იმას!

ს ა ნ დ რ ო. რა გახდა ორი წუთით შესვლა?

ო ლ ო ლ ი. თათბირი შეიძლება დღის ბოლომდე არ დამთავრდეს, ისე, რომ... (მიუბრუნდება კოტეს) თქვენ ვინ გნებავთ?

ს ა ნ დ რ ო. ჰო, სანდრო ლიაძეს თქვენ რად მიაქცევთ ყურდლებას! გუშინ, გუშინწინ და იმის წინაც გუნებაზე არ იყავით და არ შემოშვით.. იქნებ რა საქმე მაქვს (ხელს ჩაიქნევს და გადის).

ო ლ ო ლ ი. (ტელეფონში) დიახ, გრძელდება... მწვავედ, ძალზე მწვავედ! დიახ, გადავცემ... (შეხედავს კოტეს. აკვირდება) თქვენ? ახ, უკაცრავად, რომ აქამდე ყურადღება ვერ მოგაქციეთ! აი აქ დაბრძანდით და, მაპატიეთ...

კ ო ტ ე. (გაოცებით) მე კი მაგრამ, თქვენ?... მე?...

ო ლ ო ლ ი. გიცნობთ, რასაკვირველია, გიცნობთ! განა თბილისში არის ისეთი ვინმე, რომ თქვენ არ გიცნობდეთ? თქვენ ხომ ერთ-ერთი ყველაზე პოპულარული ახალგაზრდა ხართ მთელს საქართველოში.. ჩვენი ფეხბურთის კარუზო!

კ ო ტ ე. (დარცხვენით). მეტისმეტია, ქალიშვილო...

ო ლ ო ლ ი. სრულებითაც არა, ეს აღიარებული ფაქტია! (ღიმილით) ბედნიერია, ვინც კვირას თქვენს თამაშს დაესწრება!

კოტე. ადვილი სამსახურია. მე შემოდია...

ოლოლი. ნუთუ თქვენ შეგიძლიათ, ნუთუ არ შეწუხდებით? თუმცა თქვენ ხომ უარს ვერ გეტყვიან?

კოტე. არა, მე მაქვს შესაძლებლობა, შემოდია ახლავე... აი... ორი ბილეთი, ინებეთ!...

ოლოლი. ორი ბილეთი, ისიც სამხრეთის მეორ ტრიბუნა... პირველი რიგი!... მადლობას არ გუბნებით, ეს შემდეგისთვის იყოს. რაც შეეხება... (მისწვდება უზარმაზარ ჩანთას) რაც შეეხება... შეხედეთ, ფული შინ დამრჩენია!... ახლავე მოვიტან, ამ წუთში...

კოტე. ოღონდ ეგ არ გამაგონოთ.. როგორ გეკადრებათ!

ოლოლი. არა, ორ ნაბიჯზე ვცხოვრობ... (გადასწევს აივანზე გასასვლელი კარის ფარდას) აგერ, ხედავთ, იმ მესერს იქით პატარა სახლი რომ დგას... ხშირად, როცა სამსახურსი მაგვიანდება, პირდაპირ ბაღზე გადმოვირბენ ხოლმე...

კოტე. ქალიშვილო, თქვენ კოტე სულხანიშვილს არ იცნობთ. ეს ჩემი შეურაცხოვა იქნება... არ ღირს შეწუხებად.

ოლოლი. ო, მე ეს ვიცოდი და სწორედ ამიტომ, უხერხულად ვთვლიდი გამომცნაურებასაც, და...

კოტე. ეს არაფერია...

ოლოლი. კარგით, მაშ მიბრძანეთ, რამ მოგიყვანათ აქ... რით შემოდია გემსახუროთ?

კოტე. ქეთო შარაშიძის ნახვა მინდა.

ოლოლი. პირდაპირ არ ვიცი, რა მეშველება, როგორ გასიამოვნოთ, როცა... იცით, ქეთოც თათბირს ესწრება... გამომახების უფლებ კი არ მაქვს.

მდგომარეობა ისეთია, რომ... (ფიქრის შემდეგ) მაშ იქნებ გადასცეთ, რომ ამ საღამოს, აი თუნდაც თათბირის დამთავრების შემდეგ, სულხანიშვილთან გამოიაროს... ავადმყოფი ძმის ბედი მაწუხებს.

ოლოლი. აა... სულხან სულხანიშვილის, არა?

კოტე. დიახ...

ოლოლი. (გაოცებით). მაგრამ, მას ხომ პროფესორი ნასიძე მკურნალობდა?

კოტე. მკურნალობდა, მაგრამ, სამწუხაროდ... ახლა სხვას უნდა მივმართოთ.

ოლოლი. (დაფიქრებით) გასაგებია... ალბათ, ნინო მინდიაშვილს, არა? დიახ, იგი შესანიშნავი ექიმია... არ შემცდარხართ არჩევანში. აი ჩავეწერ. აქ ისეთი აურზაურია, შეიძლება დამავიწყდეს კიდევ... მისმართი?

კოტე. მისამართი იცის... აბა, ახლა კი გამოგეთხოვებით, იმედია შევხვდებით.

ოლოლი. იცით, სტადიონის შესასვლელთან დიდი ჭადრები რომ დგას, სწორედ იქ მიყვარს თამაშის შემდეგ მცირე ხნით შეჩერება და....

კოტე. დიახ, გასაგებია... (მიდის კარისაკენ. გამოდის ქეთო, ხელში წყლის გრაფინი უჭირავს)

ქეთო. წყალი.. ერთი ჭიქა წყალი!

ოლოლი. რა მოხდა?

ქეთო. ნინო თავს ცუდად გრძნობს... ამდენმა ღელვამ, ამდენმა დავიდარაბამ... იცი, ვეღარ იცნობ, რომ შეხედო. მეშინია, არაფერი დაემართოს....

ოლოლი. ახლავე... (გრაფინით ხელში გარბის)

კოტე. ქეთინო...

ქეთო. ახ, კოტე! უკვე მოსულხარ? ვინ იცის დიდი ხანია მელოდები? აქ ისეთი ამბავია, ისეთი რომ... აი, ვერც კი შეგამჩნიე....

კოტე. ესეც თითქოს ჩვენს ბედათ... მერე რაღა სწორედ ახლა? ეტყობა, ნინო ჩვენთვის ვეღარ მოიცლის, სამწუხაროა, სამწუხარო... (შემოდის ოლოლი)

ოლოლი. აი... აჰა, ჩქარა!..

ქეთო. ახლავე კოტე... თუ მოვახერხე, ახლავე გამოვა... (მიაქვს წყალი და შედის დირექტორის კაბინეტში)

ოლოლი. დაბრძანდით.... (დგდება მემანქანესთან) საოცარია, აი ყოველდღიურად აქ, ამ ხალხში ვტრიალებ და მაინც ვერ გამოვივა, რა უნდათ ნინო მინდიაშვილისაგან!

კოტე. (მხრებს აიჩეჩავს) აბა, ჩვენ.. ის ქალი ჩვენ ჯერ თვალითაც არ გვინახავს... ისე, შორიდან ვიცნობთ...

ოლოლი. იცით, ნინო ჩემი სკოლის ამხანაგია.. ო, რომ იცოდეთ, რა დაფიქრებული, ნიჭიერი გოგონა იყო. მაშინვე ეტყობოდა, რომ თავისებური ქალი დადგებოდა... არც ზედმეტი ყმაწვილობაში გართობა, არც რუსთაველზე გავლა, სულ წიგნი!... დავცინოდით, წიგნის ჭიას ვეძახდით და აი, ხედავთ!... (ფიქრის შემდეგ) მისი მიწვევა, ალბათ, ქეთო შარაშიძემ გირჩიათ?

კოტე. გვირჩია, მაგრამ...

ოლოლი. დიახ, უკანასკნელმა ოპერაციამ ნინოს იმედი არ გაუმართლა. ამის გამო ახლა ეჭვქვეშ აყენებენ მის ცდებს.

კოტე. კი მაგრამ, ამ დაწესებულების დირექტორი ხომ მისი მეუღლეა.

ოლოლი. ცოლის დაცვა, ხომ იცით, რაღაც უხერხულია...

კოტე. აჰა! აშინებენ ქმარს, ნამდვილად კი, როგორც ჩანს, ცოლის დამარცხება უნდათ!

ოლოლი. არც ქმრის წარმატება ახარებთ... იცით, გასულ წელს ხმებიც კი გავრცელდა, ლევან მინდიაშვილს აწინაურებენო... ალბათ, ამის გამო, აქ ისე აუძღვრიეს წყალი, რომ დაწინაურების მაგიერ საყვედური მიაღებინეს.

კოტე. მერე, ვინ არიან ისინი?

ოლოლი. (მიიხედ-მოიხედავს). წარმოიდგინეთ... (გამოდის ქეთო), როგორ არის ახლა ნინო?

ქეთო. იქ დიდი არევ-დარევაა, ყველა ღელავს. ნინო თითქმის დამშვიდდა...

ოლოლი. საინტერესოა დირექტორის პოზიცია. (მიუჯდება მანქანას. თან ბეჭდავს, თან უსმენს).

ქეთო. დირექტორი სდუმს... ნინოს ბედი ამ საღამოს სამეცნიერო საბჭოს სხდომაზე გადაწყდება. (კოტეს) ისე, რომ ამ ვითარებაში ვერ შეგახვედრებ.

კოტე. ჩვენი ოჯახის უკანასკნელი იმედი ნინო მინდიაშვილი იყო...

ქეთო. (დაფიქრებით) იყო და უნდა იყოს კიდევ.. ისინი ვერ შესძლებენ ნინოს დამარცხებას. ნინო ხელს მოჰკიდებს სულხანს. ასე გადაეცი მამათქვენს, დაამშვიდე...

კოტე. მეტი რაღა გითხრა... გამხნევე უცნობი ნინო... (ოლოლს) ნახვამდის ქალიშვილო!..

ოლოლი. ნახვამდის (ხმადაბლა) კვირამდის... (კოტე და ქეთო გადიან. დირექტორის კაბინეტიდან გამოდის ამბერკი) ოჰ, ამბერკი! რა არის ახალი?

ამბერკი. (ფიქრის შემდეგ, ხმადაბლა). მაოცებს პროფესორი ნასიძის საქციელი... იგი ამტკიცებს, რომ ნინო მინდიაშვილი თავხედურად ებრძვის ჩვენი მეცნიერების მიერ აღიარებულ ჭეშმარიტებას... მაგრამ... მაგრამ ამ აღმაშფოთებელი საქციელსი გამო პატივცემული პროფესორი არ აკეთებს სათანადო დასკვნას. მოქმედებს ისე დუნედ, ისე აუღელვებლად, რომ...

ოლოლი. კარგად ვიცნობ მას... მისი სიმშვიდის დასარღვევად საჭიროა ცოტაოდენი შხამი...

ამბერკი. მერე სად არის, სად, თუნდაც ერთი წვეთი?!

ოლოლი. (იდუმალი ხმით). ამ წუთში ნინოს სანახავად აქ იყო ფეხბურთელი კოტე სულხანიშვილი... ნინო მინდიაშვილი იწყებს მისი ძმის სულხანის მკურნალობას! გასაგებია?

ამბერკი. (გაოცებით). რაო?

ოლოლი. აჰა, წაიკითხე! (მიაწვდის დაბეჭდილ ფურცელს) ახალი სტენოგრამაა!

ა მ ბ ე რ კ ი. (ხმადაბლა კითხულობს) "ჩვენი ოჯახის უკანასკნელი იმედი ნინო მინდიაშვილი"... ჰმ, ხედავთ? (იღიმება) ოხ, ოლოლო, ოლოლო, დღემდე მე მაინც არ მჯეროდა, თუ ასე საშიში იყავი!

ო ლ ო ლ ი. რომ იცოდე, რა მღელვარებად, გულის თრთოლვად მიიღირს შენთვის ამ..... ამ გზის გაკაფვა! (ხელს გაიშვერს დირექტორის კაბინეტისაკენ)

ა მ ბ ე რ კ ი. სუუ... აბა რას ამბობ? ... დამშვიდდი.

ო ლ ო ლ ი. მე ვერაფერი დამამშვიდებს, სანამ ის ქალბატონი კისერს არ მოიტეხს.... სანამ ამ კაბინეტის გასაღებს შენ არ ჩაიბარებ.

ა მ ბ ე რ კ ი. ჩუმად მეთქი... ხომ შეიძლება ამ ხუმრობას ვინმემ ყური მოჰკრას?.. რაც შეეხება ამ სტენოგრამას...

ო ლ ო ლ ი. ამისთვის კოტე სულხანიშვილს უნდა ვუმაძლოდეთ... კარგ დროს შემოიარა...

ა მ ბ ე რ კ ი. მისწრებაა, ნამდვილი მისწრება! მაშ ასე... (თითქმის თავისთვის). ამბები ასე დალაგდება: ნინო მინდიაშვილი პროფესორი ნასიძის ყოფილი პაციენტის მკურნალობას იწყებს... იწყებს იმ მიზნით, რომ... დანარჩენი ცხადია. დაე, დანარჩენს თვითონ მიხვდეს პატივცემული პროფესორი! (ღიმილით) კიდევ ერთი მადლობა ჩვენს ფეხბურთელს აქ მოსვლისათვის!

ო ლ ო ლ ი. ჩემგანაც... აი ორი ბილეთი!

ა მ ბ ე რ კ ი. ფრთხილად, ოლოლო!

ო ლ ო ლ ი. ერთი შენ, ერთი მე... აი, ასეთი ჭაბუკია! პირდაპირ, გულუხვი.

ა მ ბ ე რ კ ი. (ხმადაბლა) კარგი... მალე შენს ლამაზ მხრებზე ცბიერი მელა გაიზმორებს... (შემოდის ქეთო)

ქ ე თ ო. (ამბერკის). დამთავრდა?

ა მ ბ ე რ კ ი. არა, ქეთო... არა, მაგრამ იქ გაჩერება შეუძლებელია. აი მე ხომ ჩემთვის ვიჯექი, მაგრამ მაინც ვერ გავუძელი.

ქ ე თ ო. ამხანაგო ამბერკი, განა შეიძლება გავჩუმდეთ, როცა ადამიანის ბედი წყდება?

ა მ ბ ე რ კ ი. ეს კი, მაგრამ... ხომ ხედავთ, თვითონ დირექტორიც კი თავს იკავებს. იგი გონიერი და ფრთხილი კაცია... ფილატოვის წინააღმდეგ ბრძოლა, მისი რევიზია, ცოტა არ იყოს...

ქ ე თ ო. ლევან მინდიაშვილის ყოყმანი და სიფრთხილე გასაგებია: ნინო მისი მეუღლეა... თქვენ კი ნაცვლად იმისა, რომ დაინტერესდეთ, ხელი გაუწოდოთ და დაეხმაროთ, თავს იკავებთ...

ა მ ბ ე რ კ ი. თქვენ რომ იცოდეთ, ნამდვილად რას ვფიქრობ, ასე არ იტყოდით... (შემოდის სანდრო).

ს ა ნ დ რ ო. (ოლოლს) არ დამთავრებულა?

ო ლ ო ლ ი. არა.

ს ა ნ დ რ ო. (თავისთვის). ჩამოჯექ, სანდრო... (კაბინეტიდან გამოდიან ნინო და არჩილ მეტრეველი. სანდრო ფეხზე წამოდგება)

ნ ი ნ ო. უჰ, რა შეხუთული ჰაერია აქაც...

ა მ ბ ე რ კ ი. ქალბატონო ნინო. მცირე ხანს დაბრძანდით, დაისვენეთ...

ნ ი ნ ო. (ძალას იკრებს) არა, ამხანაგო ამბრეკი, წავალ...

ა მ ბ ე რ კ ი. ახლავე მანქანას გამოვუძახებ!

ს ა ნ დ რ ო. აქ არა ვარ... (კარისაკენ წავა)

ნ ი ნ ო. არა, არ არის საჭირო, ძია სანდრო.. ფეხით გავივლი, ჰაერზე. გმადლობთ!

ა რ ჩ ი ლ ი. ქეთო!

ქ ე თ ო. ახლავე... დიახ, გავყვები.

ნ ი ნ ო. ქეთო. ...

ა რ ჩ ი ლ ი. ნუ, ნუ, ღელავ, ნინო, წადი შინ, დამშვიდდი, საქმე არც ისეა, როგორც ზოგიერთს უნდა... (კედლის საათი ექვსჯერ რეკს)

ო ლ ო ლ ი. მეც... მეც გავყვები. ნინო...

ნ ი ნ ო. ნახვამდის. (ნინო, ქეთო და ოლოლი გადიან. გადის სანდროც. არჩილი თავსი კაბინეტში შედის).

ა მ ბ ე რ კ ი. (შეხედავს დახურულ კარს) საქმე არც ისეა, როგორც ზოგიერთს უნდა... ჯერჯერობით ეს მართლაც ასეა. (დირექტორის კაბინეტიდან გამოდიან თათბირის მონაწილენი).

პ ი რ ვ ე ლ ი. დღევანდელმა თათბირმა ერთობ ცუდ გუნებაზე დამაყენა. აბა დაფიქრდით, ბატონებო, საით მივდივართ? განა აზრის აკრძალვა, მისი შეჩერება შეიძლება?

მ ე ო რ ე. აზრის შეჩერება, მართლაც შეუძლებელია. მაგრამ ამ შემთხვევაში ეს ჭეშმარიტება ნინო მინდიაშვილის სასარგებლოდ არაფერს ამბობს. (ხმადაბლა) განა ვერ ამჩნევთ რა ხდება აქ?.. დირექტორმა შინაური სათბური მოუწყო თავის მეუღლეს, უნდა გამოჩენილ მეცნიერად აქციოს. ხელოვნურად გაუკაფოს გზა, დაუპირისპიროს უკვე აღიარებულ ავტორიტეტებს...

მ ე ს ა მ ე. მაინც ვის?

მ ე ო რ ე. აი, თუნდაც პროფესორ ვარლამ ნასიძეს! თავი ისე უჭირავს, თითქოს დიდად ობიექტური და მიუდგომელი ხელმძღვანელი იყოს!...

პ ი რ ვ ე ლ ი. ამხანაგებო, ეს არის ამ საკითხის გარეგნული გარსი.. ნინო დირექტორის ცოლია, მაშასადამე, მისი წარმატებაც ხელოვნურია, გამოგონილი!... არა, ასე მსჯელობა არ შეიძლება!...

მ ე ო რ ე. რომელ წარმატებაზე ლაპარაკობთ?... განა ეს თათბირი იმის გამო არ მოვიწვიეთ, რომ ნინოს უკანასკნელ მარცხზე გველაპარაკა?

პ ი რ ვ ე ლ ი. მაშინ, კეთილინებეთ და იმსჯელებთ მეცნიერულად, უფრო ზუსტად... როდესაც ნინო მინდიაშვილის შემთხვევითი მარცხის გამო განგაშს აცხადებთ, ნუ დაგავიწყდებათ მისი უდავო წარმატები... განა შეიძლება საკითხის საფუძვლიანი შესწავლის გარეშე ხელი ვკრათ მოწინავე, გაბედულ აზრს, ავკრძალოთ, მივიღოთ ადმინისტრაციული ზომები?!

მ ე ს ა მ ე. ჯერ ხომ ასეთი რამ არ თქმულა?

პ ი რ ვ ე ლ ი. არ თქმულა, არ თქმულა! ... არ თქმულა საჯაროდ, მაგრამ აბა მიიხედ-მიიხედეთ, დააკვირდით, რამდენი ხელმოცარული ბუზღუნა ნატრობს ამას!.. მერე, ვის ებრძვიან ისინი, ვის? ნინო მინდიაშვილი ამ ინსტიტუტის პირმშოა... აქ, ამ კედლებში გამოიწრთო მისი მახვილი გონება, სიახლისაკენ სწრაფვა, დამოუკიდებელი თვალი.. ჩვენ, ჩვენ თვითონ ავადგმევინეთ მას ფეხი, გავზარდეთ, გზაზე დავაყენეთ!... ასეა, ხომ?... თუ ასეა, ხელს რაღად ვუშლით?..

მ ე ს ა მ ე. სამწუხაროდ მისმა უკანასკნელმა მარცხმა დასცა ჩვენი ინსტიტუტის პრესტიჟი... განა შეგვიძლია, თვალი მოვარიდოთ საზოგადოების საყვედურს, ავადმყოფთა იმედის გაცრუებას, უშედეგო ხარჯებს?... განა ეს უაზრო მსხვერპლი არ არის?

პ ი რ ვ ე ლ ი. არც ერთი დიდი საქმე უმსხვერპლოდ არ გაკეთებულა... ცხოვრების ამ გარდაუვალმა კანონმა სიმტკიცე უნდა მოგვგვაროს და არა შიში!

მ ე ო რ ე. ერთი რამ მაინც ცხადია: ნინო მინდიაშვილი ამაოდ ცდილობს შუქი დაუბრუნოს სამუდამოდ ჩამქრალ თვალებს!

პ ი რ ვ ე ლ ი. სადაც თქვენ სიკვდილს ხედავთ, ნინომ იქ სიცოცხლის აღორძინების ნიშანი დაინახა!... (გამოდის ვარლამი. დინჯად უახლოვდება მოკამათეებს).

ვ ა რ ლ ა მ ი. როგორც ხედავთ, კამათი გზადაგზა გრძელდება. ეს, მართლაც, თავსატეხი კითხვა.... (შეხედავს საათს) კიდევ ორი-სამი საათი გვაქვს, დაფვიქრდეთ, მეგობრებო! (ყველანი გადიან... ვარლამიც აპირებს გასვლას. ამბერკვი ვარლამს მორიდებით მოჰკიდებს ხელს და განზე გაიყვანს).

ვ ა რ ლ ა მ ი. ოჰ, ისევ კონსპირაცია, ისევ გახმობა, გამოხმობა, არა?

ა მ ბ ე რ კ ი. ჯერ ხომ არაფერი მითქვამს, ბატონო...

ვ ა რ ლ ა მ ი. (ღიმილით). ვიცი, ვიცი, ხელს ასე რომ მოგკიდებე, სიტყვის უთქმელად განზე რომგაგიყვანენ... ცადია!

ა მ ბ ე რ კ ი. (იცინის). შესანიშნავად გაითამაშეთ!

ვ ა რ ლ ა მ ი. აბა რას ნიშნავს ეს გაუთავებელი ჩურჩული? მე დასაფარი არაფერი მაქვს: ვმოქმედებ ჩემი რწმენისა და სინდისის მიხედვით... შენ კი, ჩემო ძვირფასო, ეჭვიანი ხარ. თანაც მომიტევე და ცოტა... ცოტა არ იყოს შურიანიც.

ა მ ბ ე რ კ ი. ხა, ხა, ხა, გამოდის, რომ მე ნინო მინდიაშვილის უსარგებლო ცდების ირგვლივ ატეხილი ხმაურიც კი მშურს?...

ვ ა რ ლ ა მ ი. (დაბალი ხმით) იქნებ ვცდებოდე კიდევ, მაგრამ როდესაც შენ ამგვარად, ასე ვთქვათ, კონსპირაციულად მელაპარაკები, რატომღაც ყოველთვის მახსენდება, რომ ამ რამდენიმე წლის წინათ ნინო მინდიაშვილმა კინალამ კანდიდატობა დაგაკარგვინა... რაც შეეხება ლევანს...

ა მ ბ ე რ კ ი. ესეც გასაგებია... მე მშურს ლევანის სავარძელი!... ბატონო პროფესორო, ეგ როგორ იფიქრეთ, ისინი ხომ ჩემი სიყრმის მეგობრებ არიან? ... სიყრმის მეგობრები არიან, მაგრამ...

ვ ა რ ლ ა მ ი. მაგრამ?

ა მ ბ ე რ კ ი. მაგრამ როცა ისინი თქვენს წინააღმდეგ არასაკადრისი გზით დაიწყებენ მოქმედებას, ნება მომეცით, გაოცება მაინც გამოვთქვა.

ვ ა რ ლ ა მ ი. თქვი....

ა მ ბ ე რ კ ი. აი, თქვენ უკვე მოიღუშეთ... ისეთი რაფერია: ეს ამბავი თქვენ სიცილადაც არ გეყოფათ.

ვ ა რ ლ ა მ ი. მით უკეთესი.. თქვი!

ა მ ბ ე რ კ ი. ნუ ლელავთ, დაბრდანდით... (ფიქრის შემდეგ) მთელმა თბილისმა იცის, რომ თქვენ, მედიცინის მეცნიერებათა დოქტორი პროფესორი ვარლამ ნასიძე დიდი ხნის განმავლობაში მკურნალობდით მხატვარ სულხან სულხანიშვილს....

ვ ა რ ლ ა მ ი. (შემკრთალი). დიახ, ვმკურნალობდი.

ა მ ბ ე რ კ ი. ქართველი საზოგადოება მღელვარებით მოელოდა საყვარელი მხატვრის გადარჩენას...

ვ ა რ ლ ა მ ი. (წყენით). სამწუხაროდ მისი მორჩენა შეუძლებელი აღმოჩნდა.

ა მ ბ ე რ კ ი. ასეთი იყო თქვენი საბოლოო დასკვნა... გაიხსენეთ, ვინ შეგედავათ მაშინ?

ვ ა რ ლ ა მ ი. (ექვით შეხედავს). ნინო, ჰო ნინო მინდიაშვილი.

ა მ ბ ე რ კ ი. (ხმადაბლა). ჰოდა, აი, ახლახან შემთხვევით გავიგე, რომ თქვენი ნიჭიერი მოწაფე ნინო მინდიაშვილი იწყებს სულხან სულხანიშვილის მკურნალობას!

ვ ა რ ლ ა მ ი. (დაფიქრებით). ნუთუ? არა... იქ სადაც უძღური აღმოჩნდა ყველას ხელი, იქ სადაც მე დავმარცხდი...

ა მ ბ ე რ კ ი. ხომ შეიძლება მან გაიმარჯვოს?

ვ ა რ ლ ა მ ი. (დაბნევით). გაიმარჯვოს? არა, ეს შეუძლებელია... ის ვერ გაბედავს ამას.... (ფიქრის შემდეგ) ერთი უყურეთ! მაშ იგი ახლა ჩემს ყოფილ პაციენტებსაც ჰკიდებს ხელს, რომ... რომ... ეჰე, მოუკრეფავში გადადის! მერე, რის იმედით?

ა მ ბ ე რ კ ი. ცხადია, ვისი იმედითაც!

ვ ა რ ლ ა მ ი. აჰა! გასაგებია... (ფიქრის შემდეგ) გადავიდეს... გზა დამილოცავს! (გამოდის ლევანი... ვარლამი დაკვირვებით უმზერს ლევანს. მერე ხელს ჩაიქნევს) სცადონ ერთი, მოიტეხენ თუ არა კისერს უყურეთ?!

ლ ე ვ ა ნ ი. ბატონო ვარლამ.. მანქანა მელოდება... მიგიყვანთ.

ვ ა რ ლ ა მ ი. (აღელვებით) არა... არა... განა შეიძლება თვალი მოვუხუჭოთ ცრუ მისწრაფებებს, განდიდების ჟინს?

ლ ე ვ ა ნ ი. (გაოცებით). რა მოხდა, ბატონო პროფესორო?

ვ ა რ ლ ა მ ი. ჰკითხეთ ნინო მინდიაშვილს და საკუთარ გულშიც ჩაიხედეთ (საჩქაროდ გადის).

ლ ე ვ ა ნ ი. (მხრებს აიჩეჩავს) რა დაემართა, რამ ააღელვა?...

ა მ ბ ე რ კ ი. არ ვიცი... მგონი, ყური მოუკრავს, თითქოს თქვენი მეუღლე სულხან სულხანიშვილის მკურნალობას იწყებდეს.

ლ ე ვ ა ნ ი. დაიცა... ეს სულხან სულხანიშვილი საიდანღა გაოტყვრა, რატომ მე არაფერი ვიცი ამის შესახებ?! ..ხედავთ? ეს ცხადია, ააღელვებდა!

ა მ ბ ე რ კ ი. ისიც ახლა, გადამწყვეტი სხდომის წინ...

ლ ე ვ ა ნ ი. აი თურმე რატომ მითხრა, საკუთარ გულში ჩაიხედეთ.. ჰა, რას იტყვი, მეგობარო?..

ა მ ბ ე რ კ ი. ეჰ, ლევან ლევანიჩ, ამ ამბავში როგორც ვხედავ, ყველა თავის ცეცხლს უბერავს. მეტი სიფრთხილე გვმართებს... (ფიქრის შემდეგ) აქამდე გირჩევდი, რომ ნინოს მხარში

ამოსდგომოდი, მაგრამ ახლა... იცი, მე დამაფიქრა ამ პატივცემული მეცნიერის აღელვებამ... აი, სიტყვით ვერ გამომითქვამს, მაგრამ ვგრძნობ, ვგრძნობ, რომ ამაღამ ნინო არ უნდა დაიცვა, თორემ...

ლ ე ვ ა ნ ი. რაო?... ეს როგორ?...

ა მ ბ ე რ კ ი. განა არ ვიცი, რა ძნელია ეს შენთვის, მაგრამ ეს იქნება შესანიშნავი სვლა, ტაქტიკური უკან დახევა შენი მდგომარეობის შესანარჩუნებლად... შენ ამ დაწესებულებას სჭირდები, სჭირდები მეცნიერული აზრის განვითარებას, ამიტომ შენ აქ უნდა დარჩე, გესმის?! უნდა იბრძოლო, რომ აქ დარჩე! გასაგებია?

ლ ე ვ ა ნ ი. (აღელვებით) გამოგიტყდებით, ეს მეც ვიფიქრე მაგრამ მწარეა, მწარე... უნდა გავწირო ნინო... უნდა გავწირო იმისთვის, რომ...

ა მ ბ ე რ კ ი. იმისთვის, რომ მერე მხსნელად მოველინო.. ამას შენი ოჯახის მდგომარეობა მალაპარაკებს. ამაღამ შენ რომ ის დაიცვა, ამას აქაც და იქაც... (ხელს მაღლა ასწევს) დიახ, იქაც, სხვანაირად შეხედავენ! მომისმინე... მიუდგომლობა კი შენს ავტორიტეტს აამაღლებს, ნინოს საქმის გამოსწორებას მერე ყოველთვის შესძლებ!

ლ ე ვ ა ნ ი. გასაგებია, გასაგებია...

ა მ ბ ე რ კ ი. შესაძლოა, ვცდებოდეთ... კიდევ დავფიქრდეთ, სხდომის წინ შევხვდეთ, მოვისაზროთ. ნახვამდის... (გადის)

ლ ე ვ ა ნ ი. აი, სადამდის მიდის საქმე... (გამოდის არჩილი)

ა რ ჩ ი ლ ი. ლევან, რა მოხდა?...

ლ ე ვ ა ნ ი. (შეკრთება). ჰა? უკვე ვიხრჩობი, აი ახლა შინიდან დამირეკეს, ნინო ცუდად გახდაო... დღეს ასე არ გავა, რომ... კარგად იცი, ერთი გაფრთხილება უკვე მივიღე იმის გამო, თითქოს ცოლს მფარველობას ვუწევდე.

ა რ ჩ ი ლ ი. თანდათან ვრწმუნდები, რომ გეშინია... (ხაზგასმით) რაღაცის გეშინია...

ლ ე ვ ა ნ ი. (შეკრთება). ჰა? ნუთუ ასეთია... ასეთია აზრი?

ა რ ჩ ი ლ ი. ეს ჩემი აზრია... აბა, რას მივაწერო შენი დაბნეულობა. აბა, კარგად შემომხედე... ჩვენ ხომ ერთმანეთთან დამალული არაფერი გვაქვს? თუმცა ამ ბოლო დროს, რაც მე პარტბიუროს მდივნად ამირჩიეს, რატომღაც თვალს მარიდებ.

ლ ე ვ ა ნ ი. ნუთუ ვერ ხედავ, რა უხერხულ მდგომარეობაში მაყენებს ჩემი ცოლი?

ა რ ჩ ი ლ ი. ნინო მინდიაშვილი ამ შემთხვევაში შენი ცოლი კი არა, ჩვენი თანამშრომელია. მეგობრულად გაფრთხილებ, თუ ამ საღამოს სამეცნიერო საბჭო ცდებს შეაჩერებს, ჩემს თავს ვალდებულად ჩავთვლი, დავიცვა ნინო მინდიაშვილი, დავიცვა ყველგან, ყველასაგან!

ლ ე ვ ა ნ ი. (უხერხული ღიმილით) ჩემგანაც?

ა რ ჩ ი ლ ი. ასე გამოდის.

ლ ე ვ ა ნ ი. კარგი ერთი... (შემოდის სანდრო... მორიდებით ესალმება ლევანი სანდროს). რა გინდა?

ს ა ნ დ რ ო. სათქმელი მაქვს, ბატონო ლევან...

ლ ე ვ ა ნ ი. აბა ახლა... ხომ ხედავ, მივდივარ, მანქანა მელოდება... (არჩილს) არ წამოხვალ?

ა რ ჩ ი ლ ი. არა... პატარა ხანს დავრჩები.. (ლევანი გადის) მია სანდრო, რამ შეგაწუხა?

ს ა ნ დ რ ო. მინდოდა რაღაც მეთქვა, მაგრამ ეტყობა გუნებაზე არ არის. ზამთარი კარზე მოგვადგა, ბალი კი მოუვლელია. რა გახდა ერთი ცოცხის და სასხლავის ყიდვა?...

ა რ ჩ ი ლ ი. (თავისთვის) ცოცხი და სასხლავი.. ვაი, რომ ცოცხი და სასხლავი აქაც საჭიროა...

ს ა ნ დ რ ო. ოღონდაც მართალია, ერთი უბირი კაცი ვარ, თქვენი საქმისა არაფერი გამეგება, მაგრამ კარგად ვხედავ, რომ ცოცხი და სასხლავი აქაც საჭიროა. ჩემს თვალწინ ჭრელი ხალხი ირევს... დღეს რომ წინო მინდიაშვილის საცოდაობას ვუყურე, გული ამიტირდა...

ა რ ჩ ი ლ ი. (თავისთვის). ის კი... ის ვერაფერს ამჩნევს... ვერ გრძნობს.

ს ა ნ დ რ ო. ამათ რომ ვუყურებ, ერთი ძველი ამბავი მახსენდება. ჩვენს სოფელში ერთი მარჯვე ბიჭი იყო... ჭიდაობაში ტოლი არ ჰყავდა. ყოველ კვირა დღეს ორი-სამი ბიჭი რომ არ წაექცია არ შეიძლებოდა... შურიანმა ბიჭებმა ღონით რომ ვერაფერი დააკლეს, პირი შეჰკრეს და ერთხელ, ჭიდაობის შემდეგ, ორღობეში დახვდნენ... სარებით მკლავები შემომამტვრიეს!...

ა რ ჩ ი ლ ი. (განცვიფრებით) უჰ, უჰ!

ს ა ნ დ რ ო. თავში ერთიც არ დაუკრავთ... შიშველ მკლავებში სცემდნენ და ჰკიოდნენ: გნახავთ, ამის შემდეგ როგორღა იჭიდავებო!

ა რ ჩ ი ლ ი. მერე, მერე?

ს ა ნ დ რ ო. მერე რაღა... ასე მოიშორეს ის ბიჭი (მიიხედ-მოიხედავს). მეშინია აი ეს ამბავიც ცუდად არ დამთავრდეს...

ა რ ჩ ი ლ ი. (დაფიქრებით) ჰმ... მანქანა ... სავარძელი.. აი რას... უფრთხილდება... იმ წმინდა გულს კი.. იმ წმინდა გულს კი შეუბრალებლად ბზარავს... (სანდროს) მაშ, ასე მოიშორეს ის ბიჭი?... ასე უნდათ წინოს მოშორებაც მაგრამ ეს არ მოხდება, არა, მია სანდრო!

მინდიაშვილის ბინა. სამუშაო ოთახი. საწერი მაგიდა, წიგნების კარადები. საღამო ხანია, მაგიდასთან ზის ნინო, მეორე ოთახის კარისკენ მოუსვენრად იმზირება. გამოდის ლევანი.

ნ ი ნ ო. გაიღვიძა?

ლ ე ვ ა ნ ი. არა. ძილში რამოდენიმეჯერ წამოიძახა... ალბათ, რამე დაესიზმრა...

ნ ი ნ ო. დიდი, უზარმაზარი თეთრი დათვი!.. რაღაც უფრო ახლობელი გახდა იგი ჩემთვის. მხოლოდ თქვენთან, აი ამ ოთახში შემძლია დავივიწყო ყველაფერი.

ლ ე ვ ა ნ ი. ნინო, რომ იცოდე, როგორ გეცხარ ახლა ჩვენს პატარა დათუნას. განა მარტო აი ამ გაბუტული ტუჩების მაღლა აწევით, შუბლზე გაჩენილი კოპებით...

ნ ი ნ ო. ეს... ეს მას შემდეგ, რაც...

ლ ე ვ ა ნ ი. გუშინ მე და დათუნა აივანზე ვთამაშობდით. ის გარბოდა მოაჯირისაკენ მხიარული ყიჟინით ისევ ჩემსკენ გამორბოდა. ო, რომ იცოდე, როგორ ჩქარობდა, როგორ უნდოდა, სწრაფად გამოერბინა მანძილი! უნებურად წაიბორძიკა, პირქვე დაეცა და ცხვირი იატაკს დაახალა...

ნ ი ნ ო. (ღიმილით) როგროც მე, არა? ციც! ამას ჩემი მტერმოყვარენი ამბობენ. შენც ხომ არ ეწერები მათ სიაში? იცოდე, არ გაპატიებ, იცოდე...

ლ ე ვ ა ნ ი. ფეხზე რომ წამოვაცენე, აი სწორედ ასეთი სახე ჰქონდა, შენსავით ნაწყენი, გაბუტული, სატირლად გამზადებული.

ნ ი ნ ო. ისე რომ ჩემს მისწრაფებებშიც არის რაღაც ბავშვური, სულელური?!

ლ ე ვ ა ნ ი. არა, მაგრამ ამ ავადმყოფობის შემდეგ შენ დასვენება გჭირდება. იცი, მე გადავწყვიტე, ამ ორ დღეში შენ და დათუნა ბაკურიანში გაგგზავნოთ...

ნ ი ნ ო. (იცინის) ბაკურიანში? ისიც ახლა... ლევან, შენ, ალბათ, ხუმრობ? ხვალ-ზეგ მე ჩემს საქმეს უნდა დავუბრუნდე.

ლ ე ვ ა ნ ი. (ჩამოჯდება მაგიდის კუთხეზე). შენს საქმეს? არა, მოიცა, ნუ მისწრებ... აი ჩემო კარგო, ის ჭეშმარიტება, რომ სულსწრაფობას დადინჯებული მოქმედება ჯობს, ჩვენს ბიჭუნას კი არა, ხშირად ჩვენც ვერ შეგვიგნია, გვინდა რაც შეიძლება მალე მიაღწიოთ საწადელს. ამ სიჩქარეში მოულოდნელად წავიბორძიკებთ და საქმეს ზიანს ვაყენებთ.

ნ ი ნ ო. (ღიმილით). ლევან, არც ისეთი სიდინჯე ვარგა, შენ რომ გჩვევია. დილას მაგიდის უჯრას ვალაგებდი და აი ამ საქალაღეს წავაწყდი. შიგ შენი სადოქტორო შრომის პირველი თვეები აღმოჩნდა. მახსოვს, რა გატაცებული იყავი, როგორ გწყუროდა...

ლ ე ვ ა ნ ი. ეჰ, აბა რა დროს ეგ არის!

ნ ი ნ ო. წედან ბაკურიანი რომ ახსენე, ჩვენი გაცნობა მომაგონდა.. მაშინ თხილამურებით იყავი გატაცებული. გინდოდა პირველი ყოფილიყავი შენი სიმარჯვით, სისწრაფით, ხტომით. რომ ვერ მიაღწიე, ხელი ჩაიქნე და თხილამურები ვიღაცას გაუბოძე... იქნებ ეს ნაშრომიც ისევე გინდა მიაგდო, როგორც ის თხილამურები.

ლ ე ვ ა ნ ი. მაგაზე შემდეგ ვილაპარაკოთ...

ნ ი ნ ო. არა, აი უკვე ჭალარა გაგიჩნდა, დრო მიდის... იქნებ გგონია, ვერ ვხედავ რა გიშლის ხელს? შენ ახლა სხვა სპორტით ხარ გატაცებული: დიდკაცობის სპორტით... არ ვარგა ლევან, ამ საქმეს უნდა მიხედო... ხედავ, მტვერი გადავწმინდე და აქ, მარჯვნივ დაგიდე, რომ ყოველ დილით თავი გაგახსენოს....

ლ ე ვ ა ნ ი. (ნაძალადევი ღიმილით). კარგი... ჰო, იმას გეუბნებოდი... ახლა შენ ყველაზე მეტად შენი საქმის მცირე ხნით დავიწყება გჭირდება.

ნ ი ნ ო. მე მელოდებიან ჩემი ავადმყოფები, ჩემი ამხანაგები და თუ გინდა, ჩემი მოწინააღმდეგეც...

ლ ე ვ ა ნ ი. ყველაფერს აზვიადებ, ჩემო კარგო... ამბერკიც კი მტრად მიგაჩნია.

ნ ი ნ ო. განა ამბერკი კიკნაველიძე ოდესმე დაივიწყებს, რომ მე მისი ნაშრომის ორიგინალობაში ეჭვი შევიტანე?...

ლ ე ვ ა ნ ი. არა, ეს უსაფუძვლო ეჭვებია. მე მაქვს სარწმუნო ცნობები, რომ მან ვაჟკაცურად დაივიწყა... ნუ გეცინება.

ნ ი ნ ო. მე შესანდობი არაფერი მქონდა... აი, ახლავე გაჩვენებ ჩემს რეცენზიას, სადაც...

ლ ე ვ ა ნ ი. მოიცა... ის ყოველ ნაბიჯზე გიცავს. ამას წინათ მეც კი შემეკამათა...

ნ ი ნ ო. (აწყვეტილებს) შენ მოხიბლული ხარ... მით უმეტეს. რომ, როგორც შენ მიაბზე მათ იმ საღამოს თავი შეუკავებიათ.

ლ ე ვ ა ნ ი. (დაბნევით) ჰო, კი, მაგრამ...

ნ ი ნ ო. რაკი ეს ასეა, მე შემიძლია, ხვალ დილითვე განვაგრძო მუშაობა. ხედავ.. მე თვითონ ვგრძნობ, რაღაც მიხარია... (ისმის ზარის ხმა. ლევანი კარს აღებს, შემოდის ქეთო)

ლ ე ვ ა ნ ი. ქეთო....

ნ ი ნ ო. (სწრაფად წამოდგება). მოდი, მოდი, ქეთო!

ქ ე თ ო. მაპატიეთ... რამდენიმე წუთით.

ლ ე ვ ა ნ ი. (ცივად). მობრძანდით.

ნ ი ნ ო. ქეთო, განა ასე დავიწყება შეიძლება? დაჯექი.

ქ ე თ ო. არა, მარტო არა ვარ.

ნ ი ნ ო. (წამოიწევს) ვინ არის, შემოიყვანე, უხერხულია.

ქ ე თ ო. იცით, როსტომ სულხანიშვილმა მთხოვა თქვენთან შეხვედრად და, აი...

ლ ე ვ ა ნ ი. (დაფარული წყენით) სულხანიშვილმა?... (კარისკენ მიმავალ ქეთოს, ხმადაბლა) ნინომ ჯერ კიდევ არაფერი იცის, ისე, რომ.... გაფრთხილებთ. (ქეთო უსიტყვოდ გადის) ნინო, ჩემთვის ცხადია, რაც აწუხებს როსტომ სულხანიშვილს, მაგრამ შენ უარი უნდა უთხრა, გესმის, უარი უნდა უთხრა, დროებით მაინც!

ნ ი ნ ო. რატომ? განა ეს შეიძლება?...

ლ ე ვ ა ნ ი. არის მიზეზი.. (შემოდის როსტომი და ქეთო) მოზრძანდით, მოზრძანდით, ბატონო!...

ქ ე თ ო. გაიცანით...

რ ო ს ტ ო მ ი. (აღზნებულია, დელავს) მე ძველი პედაგოგი გახლავართ... ამჟამად... როსტომ სულხანიშვილი... ბოდის ვიხდი რომ გაწუხებთ... ჩემი პროფესია აქ რა შუაშია, მაგრამ...

ლ ე ვ ა ნ ი. დაბრძანდით.

რ ო ს ტ ო მ ი. გმადლობთ. (ნინოს) უნდა მოგახსენოთ, მამთქვენს კარგად ვიცნობდი, ერთად ვსწავლობდით გიმნაზიაში, ვმეგობრობდით. შემდეგ ჩვენი გზები გაიყარა, ისე რომ... აი, შვილებიც კი ვერ გავაცანით ერთმანეთს... (ფიქრის შემდეგ) ფრიად შემაწუხა მისმა უდროოდ დაკარგვამ..

ნ ი ნ ო. დიახ, სამწუხაროდ....

რ ო ს ტ ო მ ი. მაგრამ... აი, ჩემს მოსვლას სულ სხვა მიზეზი აქვს. ადვილად წარმოიდგენთ, რასაც განვიცდი ამ წუთში, როცა ჩემი სულხანი ილუპება, გესმით? აი რამ მომიყვანა აქ...

ნ ი ნ ო. ვიცი, მე ვესწრებოდი იმ კონსილიუმს. სულხანი მაშინ მეც გავსინჯე...

რ ო ს ტ ო მ ი. გასინჯეთ განა? დიახ, დიახ, იყო ერთი ახალგაზრდა ქალიც... მაგრამ გვაპატიეთ, ხომ მოგეხსენებათ, ისე ვდელავდით, რომ... მაშ თქვენ იცნობთ სულხანს?

ნ ი ნ ო. (ყრუ ხმით) ვიცნობ, შორიდან, მას კი არა მგონია ვახსოვდე... ჩემს ქალიშვილობაში გატაცებული ვიყავი მისი ნიჭით და ფანტაზიით, მაგრამ მის შეცდომებსაც დაუზოგავად ვამხელდი. თქვენმა სულხანმა ამის გამო ერთხელ ცოტა არ იყოს მაწყენინა კიდევ...

როსტომი. გვაპატიეთ, მეც და იმასაც... ხომ იცით რა მდგომარეობაშია ახლა ჩემი ამაყი ბიჭი... მან დაჰკარგა სინათლე, დიახ დაბრმავდა, ორივე თვალით დაბრმავდა. გამიგებთ, რატომ ვლელავ, სიტყვა რატომ გამირბის.

ნინო. დამშვიდდით. რა მდგომარეობაშია ამაყად?

როსტომი. თვითმკვლელობამდეა მისული... გუშინწინ მივასწარი. ეჰ, ნუ მათქმევინებთ...

ნინო. საშინელებაა.

როსტომი. ამ მძიმე წუთებში, აი, ქეთომ გაგვამხნევა, თქვენსკენ მოგითითა,.... ამასწინათ სამსახურშიც გიკითხეთ, ჩემი მეორე ვაჟი გამოვგზავნეთ, კოტე...

ნინო. ვიცი, მაგრამ...

ლევანი. (ასწრებს) ნინო ავად იყო. ხედავთ, ჯერაც არ მოკეთებულა.

როსტომი. არა, გულის გასატებს ნურაფერს მეტყვით... თქვენ ხომ კლინიკის გარეშეც შეგიძლიათ უმკურნალოთ სულხანს?

ნინო. რატომ კლინიკის გარეშე?

ლევანი. ბატონო როსტომ...

როსტომი. (დაბნევით) ასეა თუ ისე, მე თქვენი იმედი მაქვს, მაპატიეთ.

ლევანი. მე გაგაცილებთ, ბატონო.

როსტომი. (მობრუნდება). მაპატიეთ, ჩემო ექიმო, იცით, თან მინდა გითხრათ, გაგაფრთხილოთ, თან მერიდება. ამდენი შეწუხება, ამდენი..

ნინო. ბრძანეთ!

როსტომი. მგონი წელან მოგახსენეთ. იგი სასოწარკვეთილებას მიეცა... ექიმს მასთან ვეღარ ახსენე. ისე რომ შეიძლება ცოტა უკმეხად შეგხვდეთ. ჰოდა, გარდა ამისა, გთხოვთ, ნუ ეტყვით თუ მე შეგაწუხეთ. ვითომ თქვენ თვითონ დაინტერესდით. ნუ გამამხელთ. ნახვამდის.

ნინო. ბატონი ბრძანდებით. (როსტომი და ლევანი გადიან. ნინო დაფიქრებული დადის წინ და უკან).

ქეთო. ნინო!

ნინო. (უნებურად შეკრთება). ჰა?.. ჰო, ჩემო ქეთიმო...ვიცი გამიგებ, რა დღეში ვარ ახლა. მას ხომ პროფესორი ვარლამ ნასიძე მკურნალობდა.

ქეთო. სულხანის გადარჩენა მხოლოდ შენი ახალი სამკურნალო მეთოდის გამოყენებით შეიძლება...

ნ ი ნ ო. არა. ვერ მივხვდი. მე მარცხის გამეორება ისე არ მაფიქრებს, როგორც ის, რომ ვარლამი ჩემი მასწავლებელია, მან ამაგი დამდო, გზა გამიკაფა; ახლა კი მე აშკარად, პირისპირ ვდგები მის წინაშე... ის ამაყი, თავმოყვარე ადამიანია. ვინ იცის, როგორ გაიგებს ჩემ მოქმედებას.

ქ ე თ ო. მესმის, მაგრამ შენ უნდა სძლიო ყოველგვარ ტკვილის, იმისათვის, რომ გაიმარჯვოს ახალმა აზრმა... შენ სულხანი უნდა იხსნა!

ნ ი ნ ო. (დაფიქრებით) რაღაც დიდი, არ ვიცი ეს სიხარულია თუ სევდა, რაღაც გამოუთქმელი მაწუხებს.. თითქოს რაღაც უჩვეულოს ველოდები. (შემოდის ლევანი. ქეთო წამოდგება). დაჯექი, ქეთო. აი ახლავე ჩაის ავადულებ... ჩაი ლოღნოშოს მურაბით! ხომ კარგია? (გადის მეორე ოთახში. ლევანი ერთ ხანს დგას ქეთოს წინ).

ლ ე ვ ა ნ ი. ნუთუ ოდნავი პატივისცემა აღარ გაქვთ ჩემი? სად არის თქვენი ტაქტი, თავშეკავება? რატომ მოიყვანეთ ის კაცი, ხომ იცით ნინოს მდგომარეობა?

ქ ე თ ო. განა თქვენს მეუღლეს მკურნალობის უფლებაც ჩამოერთვა? (შემოდის ნინო)

ნ ი ნ ო. რაო?

ქ ე თ ო. ჩემი წასვლის დროა.

ნ ი ნ ო. რა მოხდა? აი ახლავე...

ქ ე თ ო. არა, წავალ. მეჩქარება. ნახვამდის! (საჩქაროდ გადის).

ნ ი ნ ო. რა დაემართა, რად გაიქცა? ამ საღამოს რატომღაც შეწუხებული და აღელვებულია.. ხვალ კლინიკაში რომ მივალ...

ლ ე ვ ა ნ ი. (აწყვეტინებს). ნინო, შენ ხვალ კლინიკაში ვერ წახვალ!

ნ ი ნ ო. არა, ლევან, დროა. მე უკვე გამოვკეთდი. ამიტომ, სანამ სულხანიშვილის მკურნალობას შევუდგებოდე...

ლევანი (კიდევ ჩამოართმევს სიტყვას) ნინო, შენ სულხანიშვილის მკურნალობას ვერ დაიწყებ!

ლ ე ვ ა ნ ი. (ღელავს. დაფიქრებული დადის). საქმე ის არის, რომ... ნინო, მოდი ბოლოსდაბოლოს მიაფურთხე, თავი მიანებე ამ შენს სამსახურს... განა ასე კი ცოტა საქმე გაქვს? ოჯახი, ბავშვი, მისი აღზრდა.. დათუნა მალე წამოიზრდება და მაშინ დროც მეტი გექნება.

ნ ი ნ ო. ლევან, რას ამბობ?

ლ ე ვ ა ნ ი. მოიცა... რა შენი საქმეა ეს გაუთავებელი ფუსფუსი, დავიდარაბა, რა შენი საქმეა?... მოიცა, მოიცა-მეთქი. ხომ ხედავ, როგორ შეარყია ჩემი მდგომარეობა იმან, რომ შენ ჩემი ცოლი ხარ... აბა შენ თვითონ განსაჯე. აღარ ვიცი, როგორ მოვიქცე... აქეთ შენ, იქით ისინი!

ნ ი ნ ო. ლევან, ნუთუ შენ ლაპარაკობ ამას?

ლ ე ვ ა ნ ი. კარგი, კარგი, რახან ასეა, ყველაფერს გეტყვი... მას აქეთ ასე გიმაღავ, ვიტანჯე, ახლა კი, რადგან უკეთ ხარ და სიტყვამაც მოიტანა, უნდა იცოდე... შენი ცდები შეჩერებულია დროებით...

ნ ი ნ ო. (თავზარდაცემული). ვინ როდის? ვინ გადაწყვიტა ეს? რაღაც მიმაღავდი, რად? ნუთუ მომიშორეს? ერთხმად, ყვლამ?

ლ ე ვ ა ნ ი. იყო დავა, მაგრამ...

ნ ი ნ ო. მერე, მერე, შენ?

ლ ე ვ ა ნ ი. (თვალს მთარიდებს).სამწუხაროდ ასეა... საკითხი გადაწყდა ერთი ხმის უმეტესობით.

ნ ი ნ ო. და ის ერთი ხმა, შენ, შენ შეაწიე მათ, შენ? და მას აქეთ მიმაღავდი ამას, მიმაღავდი ამას, მიმაღავდი, ჩემთვის ზრუნავდი, გაფიქრებდა ჩემი... ეჰ, ლევან, რა კარგი იყო გუშინ, დღეს. ამ საღამოს ... მე ბურუსიდან გამოვედი, დავიჯერე... ავივსე შრომის წყურვილით, მომენატრა... თქვენ კი თურმე ასე გამწირეთ იმ საღამოს!

ლ ე ვ ა ნ ი. (ჩამოწყვეტილი ხმით) დამშვიდდი... ამ დღეებში მინისტს შევეუთანხმებ, რომ მცირე ხნის შემდეგ უფლება მოგცეს...

ნ ი ნ ო. უფლება, უფლება! იცოდე ლევან მე არ დაველოდები ამ მოწყალებას, მე მოვითხოვ, არ გავჩერდები!... მაგრამ ვის, ვის უნდა შევებრძოლო, ლევან, ნუთუ შენ? შენ?

ფ ა რ დ ა

მეორე მოქმედება

პირველი სურათი

სულხანიშვილების სასტუმრო ოთახი. გაშლილი მაგიდა. რადიომიმღებთან ზის თინა. რადიოში ისმის გაურკვეველი გუგუნნი, სტვენა, ხალხის ხმაური.

რ ა დ ი ო კ ო მ ე ნ ტ ა ტ ო რ ი. თამაშის დამთავრებას აკლია რაღაც ექვსი თუ შვიდი წუთი. მიუხედავად დიდი მონდომებისა, ვერც თბილისელი ფეხბურთელები და ვერც სტუმრები ვერ აღწევნენ მიზანს...

(რეპროდუქტორში ისმის გონგის ხმა. ხალხის ხმაური ძლიერდება. შემოდის როსტომი).

რ ო ს ტ ო მ ი. (ჩურჩულით) ხმადაბლა... ცოტა ხმადაბლა ალაპარაკე! (ჩაუწევს რადიოს) განა ვერ ამჩნევ, როგორ განიცდის ყველაფერს?

თ ი ნ ა. კარგი, დამშვიდდი, მამა... აი, სულ გამოვთიშავ.

რ ო ს ტ ო მ ი. არა, მოუსმინე.. აჰა, მეც ჩამოვჯდები... ოღონდ ისე, რომ არ შევაწუხოთ...

კ ო მ ე ნ ტ ა ტ ო რ ი. აი, თბილისელთა მეცხრე ნომერმა სწრაფად გაიტაცა ბურთი, მოატყუა მცველები... იქ არავდარევაა...

თ ი ნ ა. ხედავ, ჩვენმა კოტემ გაიტაცა ბურთი!

რ ო ს ტ ო მ ი. კოტემ?... რა იცი, რომ კოტემ?

თ ი ნ ა. მამა, რამდენჯერ უნდა გითხრა, კოტე მეცხრე ნომერია!

კ ო მ ე ნ ტ ა ტ ო რ ი. აი სულხანიშვილმა მოატყუა წინ წამოსული მეკარეც... აი, იგი... აი, დარტყმა! არის, არის! (რეპროდუქტორში ისმის ხმაური. ტაში. სტვენა...)

რ ო ს ტ ო მ ი. (უნებურად ტაშს შემოჰკრავს) ვაშა! ყოჩაღ ბიჭო!

კ ო მ ე ნ ტ ა ტ ო რ ი. მოწინააღმდეგენი თამაშს ცენტრიდა იწყებენ... მაგრამ (ისმის თამაშის დამამთავრებელი სტვენა) თამაში დამთავრებულია თბილისელ ფეხბურთელთა გამარჯვებით... (ისმის ფეხბურთის მარში).

რ ო ს ტ ო მ ი. ერთხელ იქნება, თავი უნდა გავიმეტო. უნდა წავიდე და ვნახო ჩვენი გიჟის თამაში... ქეთო სადღა დაიკარგა?

თ ი ნ ა. დილას დამირეკა. ნინოს მოსვლამდე შემოვირბენო. ისიც ჩვენსავით ღელავს.

რ ო ს ტ ო მ ი. თუ სულხანს ბედმა გაუღიმა, მალე კოტესა და ქეთოს ბედნიერებაზეც უნდა ვიფიქროთ, უნდა...

თ ი ნ ა. მოიცა... (შემოდის ქეთო)

რ ო ს ტ ო მ ი. მოდი, ჩვენო ქეთინო, გვიამბე რა ამბავია ნინოს თავს?'

ქ ე თ ო. ეჰ, ბიძია როსტომ, რომ იცოდეთ, მას შემდეგ რა ამბები მოხდა იქ! ნინო იბრძვის... იბრძვის თავგანწირვით, სასოწარკვეთით.

რ ო ს ტ ო მ ი. რატომ სასოწარკვეთით?... ჰო თუმცა ცხადია... ქმრის წინააღმდეგ.

ქ ე თ ო. ამით სარგებლობენ ნინოს მტრები. ავრცელებენ ათასგვარ ხმებს, აღიზიანებენ ლევან მინდიაშვილს... ერთი სიტყვით (ისმის ზარის ხმა).

რ ო ს ტ ო მ ი. გაუღე, თინა!

თ ი ნ ა. არა, ეს ტელეფონი რეკავს.

რ ო ს ტ ო მ ი. ჰო.. ახლავე. ჩემთვის უნდა დაერეკათ. (მიდის ტელეფონთან).

თ ი ნ ა. (ხმადაბლა) შენ მოწყენილი ხარ. კიდევ ხომ არ აურია კოტემ?

ქ ე თ ო. უფულო, სადაგელი ბიჭია შენი ძმა! რატომ იცინი?... დამცინი?...

თ ი ნ ა. არც კი გრცხვენია... მაცებს თქვენი თამაში...

ქ ე თ ო. არა, ეს უკვე თამაში აღარ არის... ის ვერ მხედავს, თვალს მარიდებს... იმ დღეს დავინახე, ამაყად იდგა რუსთაველზე... ელოდა ვიღაცას, სხვას. მართლაც, მალე გამოჩნდა ის სხვაც, და მერე იცი ვინ? ოჰ, შენ არ იცნობ, თორემ დაძრახავდი, შინ არ შემოუშვებდი შენ თავქარიან ძმას!...

თ ი ნ ა. შეხედე! მართლა?...

რ ო ს ტ ო მ ი. (დადებს ყურმილს) საოცარია...

თ ი ნ ა. რა მოხდა, ძმა?

რ ო ს ტ ო მ ი. პროფესორმა ვარლამ ნასარიძემ დამირეკა.

ქ ე თ ო. ნუთუ?

თ ი ნ ა. რა უნოდა?

რ ო ს ტ ო მ ი. მომიკითხა... შემეკითხა, როგორ არის სულხანი და რაც მთავარია, მკითხა... ნინო მინდიაშვილს რატომ მიმართეთო...

ქ ე თ ო. დიახ, ვარლამ ნასარიძეც აიყოლიეს.. ჩააგონეს ვითომ ნინომ მისი ჯიბრით გადაწვიტა სულხანის მკურნალობა...

თ ი ნ ა. რა უპასუხე?

რ ო ს ტ ო მ ი. მხრები ავიჩეჩე... მაგრამ, ცხადია, ის ამას ვერ დაიანხავდა... (კარი ხმაურით იღება, შემოდის კოტე).

კ ო ტ ე. ჩვენ გავიმარჯვეთ.

რ ო ს ტ ო მ ი. გავიგეთ, მოვისმინეთ!

კოტე. სადილად რა გაქვთ? გამარჯობა ქეთო, ოჰო, ხმას არ მცემ? ამ ბოლო დროს ძალიან დაფიქრებულს გხედავ...

თინა. ახალი მეგობრებით გატაცებულს ასე გეჩვენება...

კოტე. (შემკრთალი). მე?

თინა. დიახ, შენ...

კოტე. შარია, ახალი შარი! (ცხვირზე ხელს მოუჭერს) ქალბატონო, ხალხს ნუ მიჯანყებ!

თინა. ვაია, ვაი, არ მეგონა თუ ასეთი ბრიყვი იყავი.

როსტომი. აბა, ზავი, მეგობრებო, მშიდობა!

კოტე. ასე... როგორც გამარჯვებულს ახლა უფლება მაქვს კარგად ვისადილო. ოჰ, ეს კარგია...

თინა. კარგი, ნუ ტრაბახობ, გავიგეთ, რომ გადამწყვეტი ბურთი შენ გაიტანე.

კოტე. მხოლოდ იმიტომ შემოვირბინე, რომ ვისადილო.. თამაშის შემდეგ, ცოტაოდენი, ერთი-ორი ჩაის ჭიქა შესანიშნავია.

ქეთო. (წამოდგება) თინა...

როსტომი. აბა ეს როგორ შეიძლება. დღეს ჩვენი სტუმარი უნდა იყო...

ქეთო. (დაბალი ხმით). არა, ბიძია როსტომ, ჯობს სულხანმა არ გაიგოს, რომ ნინოს მოსვლის წინ მე აქ ვიყავი. (ჩქარი ნაბიჯით გადის).

კოტე. რა დაემართა?

თინა. შინ სტუმარი გყავს, შენ კი სადღაც აპირებ წასვლას.

კოტე. ეჰ, სტუმარი. ქეთო ხომ ჩვენი... მეჩქარება. ხომ იცით, ამ დღეებში საგანს ვაბარებ, ამხანაგები სამეცადინოდ მელოდებიან.

როსტომი. თამაშის შემდეგ... გაგიგონია?

თინა. სამეცადინოდ... ვიცი, ვისთანაც მიბრძანდები.

კოტე. აბა მითხარი, მომახსენე... იქნებ სანაძლეოც დამიძლო?!

თინა. ვიცი. შენ იმ ქალიშვილთან მიდიხარ, იმ დღეს რუსთაველზე რომ შეხვდი... გახსოვს?

კოტე. (შემკრთალი) ჰა, ერთი შეხედე!... ვინ ჩაგიკაკლა ასე უცებ...

როსტომი. აბა, ყმაწვილო, ქეთოს გულს გაუფრთხილდი, მოუარე. რაც შეეხება იმ ახალ ნაცნობს...

თინათინა. ის საძაგელი ქალია.

კოტე. ან ეგ საიდან იცი? რას ჩამაცივდი, ცოლად კი არ მომყავს.. ვის რა ესაქმება თუ ხანდახან ქალიშვილებს ნიავევით ჩავუქროლებ?!

თინათინა. სსს... ამს რას ამბობ, ბიჭო?

კოტე. ახლა ისეთ გუნებაზე ვარ, უთუოდ ჩავაბარებ საგანს. სწორედ ასე ვიყავი დღეს მოდანზე გასვლის წინ, გული მიგრძნობდა... ნამდვილად ხუთიანს მივიღებ!

როსტომი. თქვენებურად რომ ვთქვათ, ხუთით ნოლი იქნება, არა?

კოტე. დიახ, ხუთით ნოლი კოტე სულხანიშვილის სასარგებლოდ. აი ნახავთ!

როსტომი. კარგია, თუ ხვალ-ზეგაც ასეთ გუნებაზე იქნები. იცოდე რომ....

კოტე. ხუთიანი თუ არა, სამიანი ხომ ნაღია. ხომ გაგიგონიათ სტუდენტური ანდაზა: ჯანმრთელობა და სამიანო. ჰა, ჰა, ჰა!

როსტომი. ოო, ეს კი არ მომწონს!

კოტე. ვხუმრობ, მამა, ვხუმრობ. გამოცდაზე ანგარიში რაც უფრო დდი იქნება, ჩემთვის უკეთესია! ხუთით ნოლი კოტე სულხანიშვილის სასარგებლოდ! წავედი!

როსტომი. მოიცა. (ასწევს ჭიქას) გაუმარჯოს ჩვენს ოჯახს, მის ოცნებას, ვუსურვოთ რომ... (ხმა ჩაუწყდება)

კოტე. (მიეშველება) გაუმარჯოს, გაუმარჯოს, გაუ!

როსტომი. ჰო... აბა... ხომ იცით, ჭკუით იყავი!

კოტე. არის, ჭკუით ვიყო! ახლა კი მართლა გავქერი... ტრამ, ტრამ, ტა, ტატა! (ფეხბურთის მარშს უსტვენს და გარბის)

როსტომი. (თვალს გააყოლებს). ჰო წედანაც ვამბობდი, მალე ამ გიჟის მომავალზე უნდა ვიფიქროთ, თორემ...

თინათინა. სამწუხაროდ ბოლო დროს კოტეს ვეღარ ვცნობ.

როსტომი. შენ გგონია, კოტეს გული გაუცივდა? არა, შვილო. დამიჯერე, საშუალო სკოლის დამთავრებამდე კოტე და ქეთინო ტოლები იყვნენ, ერთ მერხზე ისხდნენ და ოცნებობდნენ... დასამალი არაფერია, შემდეგ კოტემ იცუღლუტა. ორ წელს ზედიზედ ჩაიჭრა და უმაღლესში ვერ მოხვდა... და აი, ხომ ხედავ, ახლა მის წინ დამოუკიდებელი, ცხოვრების სარბიელზე თამამად გამოსული ქალი დგას...

თ ი ნ ა. მაგრამ ხომ ხედავ, რომ ქეთოს გული ისევ მას ეკუთვნის? სხვებისკენ რაღად იყურება?

რ ო ს ტ ო მ ი. აი, ნახავთ, დაამთავრებს უმაღლესს, ამ ფეხბურთის ყვავილსაც მოიხდის და ... (ისმის ზარის ხმა).

თ ი ნ ა. (ხმადაბლა) მამა, ეს ნინო იქნება...

რ ო ს ტ ო მ ი. ნინო... (ორივე კარისკენ გაეშურება. სინათლე ქრება).

მეორე სურათი

სულხან სულხანიშვილის ატელიე... კედელზე დიდი და მცირე ზომის სურათები ჰკიდია. ფანჯრებთან, მოლბერტზე ფარდაჩამოკიდებული დიდი ტილოა. ერთგან მოჩანს ქალიშვილის პორტრეტი. იგი თითოთ ემუქრება ვიდაცას... დიდი, მრგვალთაღიანი ფანჯრიდან მოჩანს თბილისის ხედი. ოთახის ერთ-ერთ კუთხეში როიალი. მაყურებლისკენ ზურგშექცეული სულხანი გატაცებით უკრავს რაღაც სევდიანს. კარს შემოაღებს ნინო სულხანი თითქოს იგრძნობს: უცებ წყდება მელოდია.

ს უ ლ ხ ა ნ ი. (უკმაყოფილო ხმით) ვინ არის... ვინ არის აქ?

ნ ი ნ ო. განაგრძეთ... თქვენ ისე კარგად უკრავდით, გატაცებით. აქ ისეთი ფერებია, ისეთი სინათლე, სიმშვიდე.

ს უ ლ ხ ა ნ ი. ეს არის ნანგრევები ჩემი ოცნებისა. (მიდის კარისკენ)

ნ ი ნ ო. (დაფიქრებით) უდროოდ შეწყვეტილა სიმღერა, რომელსაც სულგანაბული ვუსმდენდით... რომელიც მოგვენატრა.

ს უ ლ ხ ა ნ ი. (შეჩერდება). ვინ ხართ თქვენ?

ნ ი ნ ო. ჩვენ ერთმანეთს არ ვიცნობთ....

ს უ ლ ხ ა ნ ი. სამწუხაროდ, რაც მე ეს დამემართა, შეუძლებელია წარმოდგენა ვიქონიო ახალ ნაცნობებზე. ისე რომ... მაინც უცნობებად დავრჩებით.

ნ ი ნ ო. (მიუახლოვდება ქალიშვილის პორტრეტს). ამ სურათის წინ საათობით ვმდგარვარ გამოფენაზე, მაგრამ მაინც ვერ ამიხსნია, ვის ემუქრება იგი მაღალა აწეულ თითით.

ს უ ლ ხ ა ნ ი. (უხალისოდ). თავის მხატვარს...

ნ ი ნ ო. გოგონა ემუქრება თავის მხატვარს... საოცარია. მხატვარს მხოლოდ მადლობას ეუბნებიან.

ს უ ლ ხ ა ნ ი. მხატვარმა ოდესღაც გული ატკინა მაგ გოგონას... შემდეგ ინანა, იგრძნო დანაშაული და თავისი შეცდომა ამ სურათის დახატვით გამოისყიდა...რაც შეეხება მაღლობას... მაღლობა მხატვარს არ მიუღია. აი მთელი ისტორია!

ნ ი ნ ო. ჩანს, გოგონა უმადური ყოფილა!

ს უ ლ ხ ა ნ ი. არა მგონია... ეგ გოგონა ჩემი სიჭაბუკის უცნობი თანამგზავრია... ჩემი შემოქმედების პირველი მსაჯული...

ნ ი ნ ო. მას ისეთი გულუბრყვილო, ბავშვური თვალები აქვს.

ს უ ლ ხ ა ნ ი. სიმართლეს მხოლოდ ის იტყვის, ვინც ცხოვრებას მუდამ ბავშვის უმანკო თვალთ უყურებს.

ნ ი ნ ო. მაგრამ ნუთუ მას შეეძლო განსჯა, დასაბუთება?

ს უ ლ ხ ა ნ ი. სიმართლეს დასაბუთება არ სჭირდება. იგი მახვილივით სჭრის. შეგაკრთობს თავისი უხეშობით, პირდაპირობით... ასეც მოხდა. ამ გოგონამ დამაჩოქა.

ნ ი ნ ო. ალბათ, თქვენს სულში უკვე მომწიფებული იყო ის, რაც შემდეგ სიმართლედ მიიჩნიეთ; თქვენს სიმართლეს სხვას მიაწერეთ, გულუბრყვილო გოგონა მსაჯულად აღიარეთ!

ს უ ლ ხ ა ნ ი. ეს მოხდა ყმაწვილური ძიების ხანაში, როცა შემოქმედი სული რყევასა და ათასგვარ მაცდუნებელ გავლენას განიცდის. მსურდა ისეთი რამ შემექმნა, ისეთი რამ დამეხატა, რაც სხვებისთვის მისაბადი, მაღალი და მიუწვდომელი იქმნებოდა... თურმე მცდარ გზაზე ვიდექი... ამაში კი, წარმოიდგინეთ, აი, აი ამ ქალიშვილმა დამარწმუნა!

ნ ი ნ ო. ნუთუ?

ს უ ლ ხ ა ნ ი. უცნაურია, მაგრამ დამიჯერეთ... ერთ-ერთ გამოფენაზე რამდენიმე სურათი წარვადგინე. დარწმუნებული ვიყავი გავიმარჯვებდი; მაგრამ აი რა მოხდა...(ფიქრის შემდეგ). ჩემი სურათების წინ აუარებელი ხალხი ირეოდა, უნებურად შევჩერდი, ყველაზე წინ იდგა უცნობი გოგონა. მას დიდრონი მეოცნებე თვალები ჰქონდა... აი, აი ეგ გოგონა!... აღვლებით ლაპარაკობდა. ხალხი უსმენდა, თავს უქნევდა და იცინოდა. კისკისებდნენ სტუდენტი გოგონები, ჭაბუკი, თანხმობის ნიშნად იღიმებოდა მოხუცი პროფესორი... ხალხი დამცინოდა. მივხვდი და სიტყვის უთქმელად გამოვბრუნდი...

ნ ი ნ ო. შემდეგ?

ს უ ლ ხ ა ნ ი. იმავე საღამოს გამოფენის ირგვლივ დისკუსია დაიწყო... უცნობი გოგონა იქაც გამოვიდა. მაღალი ტრიბუნიდან მხოლოდ მისი დიდრონი თვალებს და მაღლა მუქარით აწეულ თითს ვხედავდი. სიტყვები უკვე აღარ მესმოდა. ჩემამდე აღწევდა მხოლოდ ბუნდოვანი აზრი იმის გამო, რომ ჩემი გზა შემცდარია, არა ხალხური და მიუღებელი, რომ მე არ ვიცი, რა დავხატო, ვინ დავხატო, რომ ჩემი ნიჭი დაიღუპება თუ... ხალხმა გამბედავი გოგონა ტაშით დააჯილდოვა, მე კი აღვლებისგან ვთრთოდი (ჩაფიქრდება).

ნ ი ნ ო. შემდეგ?

ს უ ლ ხ ა ნ ი. დისკუსია დამთავრდა. გამოსასვლელთან პირისპირ შევხვდით. ალბათ, შორიდან მიცნობდა: შეკრთა, დაიბნა... ახლაც არ ვიცი, როგორ მომივიდა, მე მას რამდენიმე დამცინავი სიტყვა ვუთხარი და ბოლოს უტიფარიც ვუწოდე... ის ერთხანს გაოცებით და სასოწარკვეთით მომჩერებოდა. ხმა არ ამოუღია, მაგრამ მისმა თვალებმა ბევრი რამ მითხრა... მერე გამშორდა... (ფიქრის შემდეგ) ახლაც კი მახსოვს როგორ ირხეოდნენ მისი პატარა, მღელვარებისაგან აწეულ მხრებზე გრძელი ქერა ნაწნავები. მას შემდეგ იგი აღარ მინახავს.

ნ ი ნ ო. თქვენ, ალბათ, რაღაც წმინდა, რაღაც სათუთი მოჰკალით მის გულში?

ს უ ლ ხ ა ნ ი. შესაძლოა... მაგრამ ამ შემთხვევამ დამაფიქრა. შემდეგ დავრწმუნდი, რომ მისი პირით ხალხი მტუქსავდა. სამწუხაროდ მე მას ვეღარ შევხვდები, რომ გულახდილად გავანდო, ვაღიარო, რომ თვალი მან ამიხილა.

ნ ი ნ ო. (ოცნებით). ნეტავ შეეძლოს, ნეტავ შეეძლოს მეორედაც აგიხილოთ თვალი.

ს უ ლ ხ ა ნ ი. მაგას ნუ მეტყვით!... ყველაფერი გათავებულია. ჩემს თვალწინ ყოველთვის იქნება ეს... აი ეს ბნელი ფარდა! ბედმა ხეიბარ ჯარისკაცად მაქცია...

ნ ი ნ ო. მერე რატომ არ გინდათ შეებრძოლოთ ხეიბრის ბედს? რაღა ფასი აქვს სიცოცხლეს რწმენის გარეშე?...

ს უ ლ ხ ა ნ ი. სანამ თვალისჩინი მქონდა, ამ რწმენას ჩემთვის არასოდეს უღალატნია... ახლა კი, სასაცილოა ამაზე ფიქრი...

ნ ი ნ ო. ღრმა მიზნებით სავსე სიცოცხლე, მებრძოლი სული, აი რა აძლევს თქვენს სურათებს წარმტაც სილამაზეს. თქვენმა არქიტექტურულმა ფანტაზიებმა ხალხს უფრო მეტად შეაყვარა თბილისი, მისი ხვალისდელი დღე... ახალგაზრდა არქიტექტორისათვის თქვენ შთაგონების წყაროდ გადაიქცეით. მშენებელ მუშებს სიმღერად გადაეცათ თქვენი სურათების ძალა და სილამაზე. მე საათობით შევჩერებულვარ თქვენი სურათების წინაშე და რატომღაც, შინაგანი სმენით რაღაც წარმტაცი და გამამხნევებელი მუსიკა მესმოდა მუდამ... დამიჯერეთ, ხალხს არ შეუძლია თქვენი დავიწყება, თქვენ მას უყვარხართ, იგი მოელის თქვენს გამოჩენას.

ს უ ლ ხ ა ნ ი. აი, ახლა, როცა თქვენ მაგას ამბობთ, ჩემს ზურგს უკან სიკვდილი იცინის.

ნ ი ნ ო. თქვენ შეეგუეთ ხეიბრის ბედს და არ უწევთ მას წინააღმდეგობას... თქვენ თუ ბრძოლა არ გამოუცხადეთ წყვიდადს, ხალხი გაგვიცხავთ, მაღლა აწეული ხელით უფრო მკაცრ მუქარას შემოგიტვლით.

ს უ ლ ხ ა ნ ი. იცით თქვენ თუ არა, რომ მე მკურნალობდნენ გამოჩენილი პროფესორები, ექიმები, მაგრამ ამაოდ, თვალისჩინი ვეღარ ამინთეს, ჯვარს მაცვეს, ჯვარს! კმარა ეს ტანჯვა. ამაო ლოდინი.

ნ ი ნ ო. მეც დავესწარი იმ კონსულიუმს, სადაც პროფესორმა ვარლამ ნასიძემ თქვენი ბედი გადაწყვეტილად ჩათვალა.

ს უ ლ ხ ა ნ ი. ჰა?... თქვენ, ექიმი... თვალის ექიმი ხომ არა ხართ?

ნ ი ნ ო. დამშვიდდით მომისმინეთ.

ს უ ლ ხ ა ნ ი. არა, არა, ეს რომ მცოდნოდა...

ნ ი ნ ო. მე ვიცნობ თქვენი ავადმყოფობის ისტორიას, გაგსინჯეთ, დავინახე სხვა, ახალი გზა...

ს უ ლ ხ ა ნ ი. ვერც ამით გამახარებთ... ყველა, ვინც კი ჩემს მორჩენაზე ხელი ჩაიქნია, ამ რწმენით იწყებდა ჩემს მკურნალობას.

ნ ი ნ ო. მაგრამ მე მაინც მწამს, მჯერა, რომ თქვენ იქნებით ის, ვინც პირველი დაინახავს ჩემს გამარჯვებას.

ს უ ლ ხ ა ნ ი. თქვენ ეძებთ მოწმეს, თქვენი გამარჯვების მოწმეს!

ნ ი ნ ო. მე ვეძებ ჩემი გამარჯვების მონაწილეს!

ს უ ლ ხ ა ნ ი. თქვენ გსურთ, ცნობისმოყვარეობა აღმიძრათ, ავყვე თქვენს განზრახვას, მოვეჭიდო, როგორც წყალწალბული ხავსს... თქვენ გსურთ, გავხდე საგანი, მაპატყუეთ და თქვენი უცნაური ცდებისა... ყველაფერი გათავებულია. მე ბნელ გზაჯვარედინზე დავრჩი. საკმარისია კიდევ ერთი ნაბიჯი და....

ნ ი ნ ო. იცით თუ არა თქვენ, რომ მეც სწორედ ამ გზაჯვარედინზე ვდავარ?... თქვენ გვერდით...

ს უ ლ ხ ა ნ ი. რას ნიშნავს ეს, უცნაურო ქალო?

ნ ი ნ ო. იცით თუ არა თქვენ, როგორ გამაწამეს მეც... როგორ ამიერიეს გზა-კვალი, გამრიყეს, შეაჩერეს ჩემი ცდები, მათ ვისაც გამარჯვება არ უნდათ, არ სჯერათ ან არ ესმით... იცით თუ არა თქვენ, რომ თუ ჩემი მრავალი წლის ოცნება დამარცხდა, ჩემს სიცოცხლესაც ეკარგება აზრი...მომეცით ხელი, ამომიდექით მხარში, გავამხნევოთ ერთმანეთი.. ჩვენ ერთად უნდა გავცილდეთ ამ გზაჯვარედინს....

ს უ ლ ხ ა ნ ი. (მწარე ღიმილით) არ ვიცი, რით შემიძლია დაგეხმაროთ, რით ამოგიდგეთ მხარში... იქნებ ჩემი უბედურებით.

ნ ი ნ ო. დიახ, კარგად თქვით... განა შუქი წყვილიდან ბრძოლით არ იზადება?...

ს უ ლ ხ ა ნ ი. არა, საკმარისია. აღარ შემიძლია, ჩემს ძალღონეს აღემატება... (ხანგრძლივი ფიქრის შემდეგ) თქვენ გგონიათ მე თავზარს არა მცემს მარტო იმის გახსენებაც, რაც უთქმელი დამრჩა თუნდაც აი, ის... დაუმთავრებელი ტილო...

ნ ი ნ ო. გთხოვთ, ნება მომეცით... ვნახო...

ს უ ლ ხ ა ნ ი. (უხერხული დუმბილის შემდეგ) ნახეთ... (ნინო გადასწევს ფარდას, შეხედავს და უცებ უკან დაიხევს... სულხანი წყვიდადს მისჩერებია. ნინო მზის შუქით თვამოჭრილივით განცვიფრებული დგას).

ნ ი ნ ო. თქვენ კვლავ უნდა იხილოთ მზე, სინათლე, თქვენი ფუნჯი.. თქვენ ხალხს სჭირდებით. უნდა გააძლიეროთ უდროოდ შეწყვეტილი სიმღერა! (გადის).

ს უ ლ ხ ა ნ ი. (დუმბილის შემდეგ) ვინა ხართ თქვენ?

მესამე სურათი

ისევ სულხანიშვილების სასტუმრო ოთახი... ღამე. ოთახში არიან როსტომი და თინა. ორივეს სახეზე აღბეჭდილია მოლოდინი და შემფოთება. როსტომი ერთ ადგილზე ვერ ისვენებს: თან ტელეფონზე რეკს, თან თინას ელაპარაკება.

რ ო ს ტ ო მ ი. ჰა, როგორა თქვი, რა თქვი?... მაშ ამაღამ ცენტრალურ კომიტეტში ვარლამ ნასარიძეც არის გამოძახებული?

თ ი ნ ა. მამა, ხომ გითხარი, ვარლამ ნასარიძე, ლევან მინდიაშვილი, ნინო მინდიაშვილი, არჩილ მეტრეველი და... ერთი სიტყვით, ყველა!

რ ო ს ტ ო მ ი. ჰოდა, აი სწორედ ეგ მაფიქრებს... ეტყობა ნინოს საქმე ძალიან გართულებულია. რომ ყველას, განსაკუთრებით კი ვარლამ ნასარიძეს იბარბენ და ეკითხებიან!... მე მეგონა, ნინოს სიმართლე იმდენად აშკარა იყო, რომ მის დასაცავად არჩილ მეტრეველის მხარდაჭერა იკმარებდა. ახლა კი ხომ შეიძლება ვარლამს დაუჯერონ, ერთი ხელის მოსმით გააცამტვერონ ჩვენი იმედები?... ჰა, რას იტყვი?...

თ ი ნ ა. არა, დამშვიდდი... ხომ იცი, იქ ერთი ხელის მოსმით არ წყვეტენ საკითხს.

რ ო ს ტ ო მ ი. აბა გაიხსენე, კიდევ ვინ გამოდის იქ ნინოს წინააღმდეგ!... ლევანი... ლევან მინდიაშვილი... ასე ხომ?... დიახ, სამწუაროდ ასეა, თავის სიტყვას უკან ხომ ვერ წაიღებს?... მით უმეტეს, ცენტრალურ კომიტეტში... მაშასადამე, ახლა იქ მდგომარეობა ასეთია: ინსტიტუტის დირექტორი, რომლის აზრსაც ანგარიშს უწევენ, გამოდის თავისი მეუღლის წინააღმდეგ...

რატომ მერე?... რა ამოდრავებს, რა აიძულებს იბრძოლოს ცოლის წინააღმდეგ?... აი რა კითხვები წამოიჭრება მათ წინაშე. ვინც ახლა წინოს საქმეს არჩევს, არა, ლევანის გულწრფელობაში ეჭვს ვერ შეიტანენ, დაუჯერებენ. მით უფრო, რომ მას მხარში უდგას გამოცდილი და გავლენიანი პროფესორი ვარლამ ნასარიძე....

თ ი ნ ა. მამა, ჩვენ იმის იმედი უნდა ვიქონიოთ, რომ წინოს მხარში უდგას... სიმართლე.

რ ო ს ტ ო მ ი. ამინ!... ღმერთმა ქნას და გამართლდეს ჩვენი ოჯახის უკანასკნელი იმედი!

თ ი ნ ა. დამშვიდდი. აბა ასე როგორ შეიძლება.

რ ო ს ტ ო მ ი. აი რატომ იგვიანებენ (ტელეფონზე რეკს და ისევ უსიტყვოდ დადებს ყურმილს) აი, რატომ არავინ მპასუხობს (ისევ რეკს) დაკავებულია... ისევ დაკავებულია.

თ ი ნ ა. ვინ?... ვის დაურეკე?...

რ ო ს ტ ო მ ი. კლინიკის მორიგეს.

თ ი ნ ა. ალბათ, სხვებიც ურეკავენ. განა მარტო ჩვენ გვაღელვებს ეს ამბავი?

რ ო ს ტ ო მ ი. ერთხელ კიდევ ვცდი, მინდიაშვილებთან დავრეკავ. (რეკავს) აჰა! ქალბატონი წინო ბრძანდებით?...რაო?... ვინ?... აჰ, ისევ შენ.. პატარა მინდიაშვილი ხარ?... ჰო, ჰო, დათუნა... იქნებ დედასთან მალაპარაკო!... არც დაურეკავს?... კარგი, კარგი, ძილი ნებისა, აღარ შეგაწუხებ... (დაფიქრებული დგას) ისიც ელოდება... ელოდება.

თ ი ნ ა. მამა, ერთხელ კიდევ გადავირბენ ქეთინოსთან. იქნებ ის მაინც გამოჩნდა.

რ ო ს ტ ო მ ი. არა, ნურსად წახვალ. სანამ კოტე დაბრუნდება, აქ იყავი. ის რაღად იგვიანებს, გამოცდა რვა საათზე ჰქონდა დანიშნული, ახლა კი... (საათს შეხედავს) ეჰ...

თ ი ნ ა. ეს სულ იმ სამაგელი ქალის ოინებია.

რ ო ს ტ ო მ ი. ვინ ქალის?...ჰო, ჰო, მახსოვს. მე მაშინ ეს ხუმრობად ჩავთვალე.

თ ი ნ ა. მეც მეგონა, ქეთო ეჭვიანობდა, მაგრამ აი, გამოგიტყდები... გუშინ თვალი მოვკარი... იცი, კოტე სრულიად მარტო შევიდა იმ ქალის ეზოში.

რ ო ს ტ ო მ ი. ჰა? თუ ღმერთი გწამს?! (დაფიქრდება. წინ და უკან დადის)

თ ი ნ ა. ის ქალი კი, როგორც ქეთინომ მიამო...

რ ო ს ტ ო მ ი. ვინ ქალი?

თ ი ნ ა. მამა, შენ ყურს არ მიგდებ, სულ ასე იცი... ვინ ქალი და, ვიზეც ვლაპარაკობდით, ოლოლი!...

რ ო ს ტ ო მ ი. ჰო, მაპატიე. ჩემო კარგო... შეხედე!... ახლა ეს მითხარი... (შემოდის კოტე, ხელში წიგნი უჭირავს. აღელვებულია).

კოტე (თინას ხმადაბლა). გააუთოვე?..

თინა. თქვენი ბრძანება შესრულებულია!

კოტე. (დაინახავს სკამზე გაფენილ პერანგს. წიგნს მაგიდაზე დადეს და საჩქაროდ იწყეს ჩაცმას).

როსტომი. რატომ ხმას არ იღებ, ბიჭო?..'

კოტე. მე, აი, ისე...

როსტომი. თუმცა თქმა რაღა საჭიროა. ყველაფერი გასაგებია. (თინა მაგიდიდან იღებს წიგნს, ათვალიერებს. კოტე ვერ ამჩნევს).

კოტე. არა, მამა, ისეთი არაფერია. დღევანდელი დღის შედეგი ცოტა მოგვიანებით გამოცხადდება!...

როსტომი. (პირქუშად). ესე იგი, გამოცდა არ შესდგა. პროფესორი არ მოვიდა?...

კოტე. (უხერხულად იღიმება). არა, პროფესორიც მოვიდა, გამოცდაც შედგა, მაგრამ სხვადასხვა მიზეზის გამო ნიშანი მატრიკულში ჯერჯერობით არ ჩამიწერა.

როსტომი. სხვადასხვა მიზეზის გამო! უკეთ რომ ვთქვათ საგნის მოუმზადებლობის გამო ნიშანი მატრიკულში არ ჩაგიწერეს.

თინა. ან უფრო უკეთ რომ ვთქვათ... ჯერჯერობით ჩაგჭრეს!

კოტე. ო, არა! ნიშანს ამ ხუთიოდე Dდღის შემდეგ ჩამიწერს პროფესორი.

თინა. მაშასადამე, ამ ხუთიოდე დღის შემდეგ ხელახლა გამოცდის პროფესორი!

კოტე. მაგრამ ეს გამოცდა კი არ იქნება... ეს იქნება ჩემი მომზადების უფრო, აი, როგორ აგისნათ, უფრო დეტალური გამორკვევა....

თინა. უფრო დეტალური გამორკვევა და შემდეგ ჯანმრთელობა და სამიანი კოტ სულხანიშვილის სასარგებლოდ, არა?

კოტე. უკაცრავად, ქალიშვილო, უკაცრავად! სამიანი დღესაც შეიძლება, მაგრამ...

როსტომი. რაო, იქნებ არ დათანხმდი, ბიჭო?

კოტე. ეჰ, ვე მიმიხვდით, სამიანი არ მაკადრა პროფესორმა, არ მაკადრა!

როსტომი. არ მაკადრაო, გესმით? კარგი არ მაღირსიანო, ავი არ მაკადრიანო? თქვენებურად, სტუდენტურად, ეს ასე უნდა ითარგმნოს: ხუთი არ მაღირსიანო, სამი არ მაკადრიანო.

კოტე. თქვენ იქნებ არც კი დაიჯეროთ, მაგრამ ეს ასეა, ეს ფაქტია! გამოცდის შემდეგ პროფესორმა მკითხა, ყმაწვილო, თქვენ ფეხბურთელი სულხანიშვილი ხომ არ ხართო, მამ!

როსტომი. (დაცინვით) ჰო, ახლა კი მჯერა, მართლაც არ უკადრებია.

კოტე. აბა რა გგონიათ? იმ დღეს სტადიონზე ყოფილა პროფესორი და, მე რომ გადამწყვეტი ბურთი გავიტანე, სულ ვაშა, ვაშა, სულხანიშვილოო, იძახდა თურმე!

როსტომი. როგორც ჩანს, შენი პროფესორი მართლაც მიუდგომელი მსაჯული ყოფილა: მაშინ შენს ფეხებს მოქცევია დამსახურებისამებრ, დღეს კი, აი, აი ამ თავს!

თინა. გარდა ამისა, ის კიდევ არავინ იცის, ნამდვილად იყავი თუ არა ამ საღამოს პროფესორთან... რაღაც მოჩმახული ამბებით გინდა დაფარო შენი უმსგავსო მოქმედება.

კოტე. რა მოქმედება?

თინა. განა ყველაფერი ცხადი არ არის?...

კოტე. მაინც რა არის ცხადი, იქნებ აგიხსნათ?...

თინა. ცხადი ის არის, რომ გუშინ საღამოს იმ ქალბატონის ეზოში შეუხვიე და ახლაც პირდაპირ იქინდა მობრძანდები!

კოტე. ვინ მოგახსენათ?

თინა. (გამოაჩენს წიგნს). აი ამ წიგნმა!...

კოტე. მომეცი. მომეცი! (გამოგლეჯს წიგნს).

თინა. ინებე... ახლა ხომ ვეღარ იტყვი, რომ ხაფანგში არა ხარ გაბმული?... (როსტომს) პირველ გვერდზე ამ ვაჟბატონის მიჯნურის სახელია მიწერილი: ოლოო! ოლოო!

კოტე. რა მოხდა?... წიგნი ვათხოვე...

თინა. წიგნში კი რაღაც უსახელო წერილი დევს! გაები?

კოტე. ეს შენი საქმე არ არის... ახლავე აქედან მოუსვი!

როსტომი. რაო?... რა უსახელო წერილი?...

თინა. აქედან ფეხსაც არ მოვიცვლი, სანამ მამასთან არ აღიარებ ყველაფერს, სანამ პირობას არ დასდებ, რომ...

კოტე. წადი...ცილს ნუ მწამებ, მომშორდი!

როსტომი. გაჩუმდით! სულხანმა არ გაიგოს, გაჩუმდით (აღელვებული მიუახლოვდება კოტეს), როგორ ბედავ, ყმაწვილო, ასეთ თავზედობას?... ვინ, ვინ მოგცა ამის უფლება!... იმის მაგივრად რომ დანაშაული აღიარო, პატიება ითხოვო აქ, ჩემს წინ მბრძანებლობ...ხმა კრინტი!

კოტე. (აღელვებით). მე?.. მე გავჩუმდე?... არა, რახან ასეა, ვიტყვი, ყველაფერის ვიტყვი... ვიტყვი, იმას, რომ იმ ქალიშვილმა გამიტაცა, ყოველ საღამოს მასთან დავდივარ. მან ყველაფერი დამავიწყა, საკუთარი თავიც, სწავლაც, ოჯახიც.. აჰა, ხომ გაიგეთ!

როსტომი. რაო? შენ ამბობ ამას, ბიჭო?

კოტე. დიახ, ასეა... ვიტყვი იმასაც, რომ ის არის ჩემი ოცნება, ჩემი სულისდგმა, მომავალი. (ხანგრძლივი მღელვარებ სიჩუმის შემდეგ) ახლა? ახლა რაღას იტყვი, ქალბატონო, ხომ ვადიარე?... ახლა ხომ აღარაფერი მაქვს უთქმელი, დამალული! მორჩით! (კარისკენ მიდის)

როსტომი. ეს რა გავიგონე... ნუთუ ეს სიმართლეა?! გაჩერდი, სად მიხვალ?...

კოტე. არა, მამა.... უნდა წავიდე, საქმე მაქვს... (თინას) დღეიდან საჭირო აღარ იქნება შენი ჭორების და მითქმა-მოთქმის ქსელი... მალე ყველაფერს ფარდა აეხდება!

როსტომი. მოიცა, კოტე, გამაგებინე!

კოტე. ვნახოთ, ჩემი უმსგავსო მოქმედება, ან ეს წიგნი უფრო სასარგებლო აღმოჩნდება ჩვენი ოჯახისათვის, თუ ამ ქალიშვილის გრძენი ენა. წაიკითხე, მამა! (მიაწვდის წერილს. როსტომი გაფაციცებით კითხულობს).

როსტომი. (გაოცებით) რას ნიშნავს, ბიჭო ეს?

კოტე. (დაცინვით გადახედავს თინას). იმ ქალიშვილთან... ჰო, იმ ქალიშვილთან... პირველი შეხვედრისთანავე ვიგრძენი ვისთანაც მქონდა საქმე... აი, შედეგიც.. არჩილ მეტრეველს უნდა ვაჩვენო ეს წერილი... (კვლავ თინას გადახედავს). იქნებ ახლაც დამიშალოთ წასვლა?

როსტომი. (დაფიქრებით). წადი, შვილო, წადი! (კოტე გარბის) ღმერთო ეს რა ხდება. ეს რა კალო დაატრიალეს იმ ქალის თავზე!

თინა. რა არის, მამა?

როსტომი. უყურეთ ჩვენს ჩიტირეკიას! ხუთით ნოლი კოტე სულხანიშვილის სასარგებლოდ!

თინა. მამა... რატომ არ მეუბნები?... შენ სულ ასე იცი. (კარს შემოაღებს ქეთო. სახე უცინის).

ქეთო. ძია როსტომ.. ძია როსტომ, შეიძლება?...

როსტომი. შეიძლება?... (აკვირდება) განა ამას კითხვა უნდა?... მოდი, მოდი, თინა, შეხედე, შეხედე! ამ ქალიშვილს იერზე ვატყობ, რომ სამახარობლოს მიიღებს! ასე არ არის? რა მოგაქვს, მერცხალო?...

ქეთო. სამახარობლო მართლაც მეკუთვნის... ნინომ გაიმარჯვა, აღადგინეს!

როსტომი. ოჰ, შენ გენაცვალე, შვილო ქეთინო... მოდი, მოდი გადაგეხვიო. მადლობა ღმერთს! როგორ მოხდა?... გვიამბე, დაჯექი!

ქ ე თ ო. ამ ნახევარი საათის წინ გამოვიდნენ ცენტრალური კომიტეტიდან... მე ქვევით ველოდებოდი, რუსთაველის პროსპექტზე... რომ მივულოცე, ნინომ გაიღიმა, დირექტორზე მანიშნა და მიჩურჩულა: მილოცვა სხვებმა დაგასწრესო.

რ ო ს ტ ო მ ი. ესე იგი... ლევან მინდიაშვილმა მიულოცა ნინო მინდიაშვილს?...

ქ ე თ ო. დიახ, დიახ, ქმარმა... რატომ გაიკვირვებ?... მას თავი ახლა ისე უჭირავს, თითქოს ნინოს აღდგენა მისი წყალობა იყოს.

რ ო ს ტ ო მ ი. (დაფიქრებით). შესაძლოა, სადღაც გულის სიღრმეში ჰქონდა კიდეც ასეთი სურვილი, წუხდა, ნანობდა, იტანჯებოდა კიდეც... ჰმ, აი დავბერდი და მაინც ვერ გავიგე, სად ყალიბდება ასეთი ადამიანის სული?... სად არის ეს თვალთმაქცობის სკოლა? ... ზოგიერთს სახეში რომ მიაფურთხო, ისე შემოგხედავს, თითქოს არც დაენახოს, არც ეგრძნოს.

ქ ე თ ო. სადაც საჭიროა, იქ ყველაფერი გაუგეს, აგრძნობინეს... მადლობა თქვას, თუ საყვედური აკმარეს!

რ ო ს ტ ო მ ი. ალბათ, მათ შორის... (შეხედავს ქეთოს) ჰა, რას იტყვი?

ქ ე თ ო. ჯერჯერობით ნინოს სათნო გული აერთეს იმ უფსკრულს, რომელიც მათ შორის გაჩნდა...(ფიქრის შემდეგ) ჰო, მართლა ნინოს ერთი ფეხით გამოვასწარი. ახლავე მოვა.

რ ო ს ტ ო მ ი. ახლავე?... (ფეხზე წამოდგება) მადლობა შენი... და ბარაქალა მის ქალობას!... ეს ერთი ჭირი მოვიშორეთ, მაგრამ სულხანი... (ხმადაბლა) სულხანი მაინც უარზეა.... ახლა უკვე აღარ ვიცი, როგორ მოვიქცეთ, როგორ მივუდგეთ?... გუშინ ამ საგანზე ლაპარაკიც კი ამიკრძალებს!... (ისმის ზარის ხმა) აგერ... (შემოდის ნინო. როსტომი მიეგებება) მომილოცავს, ნინო...

ნ ი ნ ო. გმადლობთ. სულხანი როგორ არის?...

რ ო ს ტ ო მ ი. (ღელავს). გმადლობთ... ახლა კარგად იქნება, კარგად... ესე იგი, ერთი სიტყვით, ისევ ისეა.

ნ ი ნ ო. იცის?

რ ო ს ტ ო მ ი. არა... ჩვენც ხომ აი ახლა გაგვაგებინეს.

ნ ი ნ ო. (ფიქრის შემდეგ). ბატონო როსტომ, როგორ იტყვით, ერთად შევიდეთ თუ...

რ ო ს ტ ო მ ი. (დაფიქრებული გახედავს სულხანის ოთახის კარს). ეჰ, მეც არ ვიცი, არ ვიცი როგორ აჯობებს, შევიდეთ? იქნებ ჯობდეს სულაც არ შევიდეთ... იქნებ ეს ამბვი რომ გაიგოს, თვითონვე გადაწყვიტოს... თვითონვე... ეჰ, არ ვიცი, ნინო, არა... (ისმის ზარის ხმა).

რ ო ს ტ ო მ ი. ეს ვიღაა?... (თინა კარს აღებს. შემოდის ვარლამი).

ვ ა რ ლ ა მ ი. ნება მიბოძეთ, მოგესალმოდ.

რ ო ს ტ ო მ ი. ბატონო ვარლამ?...

ვ ა რ ლ ა მ ი. დიახ... არ მელოდით, ხომ?... (დაინახავს ნინოს. შორიდან ესალმება).

რ ო ს ტ ო მ ი. დაბრძანდით... როგორ გიკითხოთ, ბატონო ვარლამ?..

ვ ა რ ლ ა მ ი. გმადლობთ, არა მიშავს რა, მაგრამ... აი, თითქოს უხერხულია, რომ მოვედი არა გასამხნეველად, არა წასახალისებლად, არამედ ფრთხილი, კეთილი რჩევით. (გადახედავს ნინოს) ჩინებულია, რომ ქალბატონი ნინო აქ დამხდა... დიახ, ჩემი რჩევა ორივეს გეხებათ. თქვენც, ესე იგი, თქვენს ოჯახსაც და ნინოსაც... როგორც ექიმს.

ნ ი ნ ო. ბრძანეთ, ბრძანეთ, პატივცემულო პროფესორო.

ვ ა რ ლ ა მ ი. ჰო, თქვენ კარგად მოგეხსენებათ, რომ ნამდვილი მეცნიერი ჩუმი, თავდაბალი და ხანგრძლივი შრომით უნდა მიიკვლევდეს გზას... თქვენ კი აი რა ჰქენით, როგორ მოიქცით, როცა თქვენი ცდები შეაჩერეს... თქვენ გაიქცით, იქ ზევით...

ნ ი ნ ო. ცდების შეჩერების აზრის შეჩერება შეუძლებელია!... აი, დღეს დაგმეს სამეცნიერო საბჭოს სამარცხვინო დადგენილება... მე გზა გამეხსნა, მაგრამ ასეც რომ არ მომხდარიყო...

ვ ა რ ლ ა მ ი. მადროვეთ... ვიცი რის თქმაც გინდათ.. თქვენ მაინც იბრძოლებდით. მაგრამ ეს ხომ უხერხულია, ბატონო... განა სხვის აზრს ანგარიში არ უნდა გაწიოთ?... აქ რა შუაშია ის სფეროები, სადაც, გვაპატიეთ და, ეს საკითხი ჩვენზე ნაკლებად ესმით.

ნ ი ნ ო. შესაძლოა ეს ასეც იყოს, მაგრამ ისინი გრძნობენ, რომ ხელი უნდა გაუწოდონ, წახალისონ ის, რაც ბრძოლით იბადება...

ვ ა რ ლ ა მ ი. ბატონებო, თქვენ არ უფიქრდებით თქვენს მარცხს, შეცდომებს, ღრმად არ უფიქრდებით...

ნ ი ნ ო. ეს საქმემ განსაჯოს... იმ წუთებში, იმ მძიმე წუთებში, მას შემდეგაც, არ მომშორებია ეწვი, მტანჯველი ფიქრი: ნუთუ დავმარცხდი, საბოლოოდ... ხანდახან ჩვენც ვფიქრობთ... მე დაინახე ჩემი შეცდომა და დავრწმუნდი, რომ ჩემი გზა სწორია... (ხანგრძლივი ფიქრის შემდეგ) მარცხი გამოიწვია უნებურმა წაბორძიკებამ, თქვენ კი წაბორძიკება მომაკვდინებელ მარცხად ჩამითვალეთ. იმის მაგივრად, რომ მოსულიყავით, ჩემთან ერთად აღმოგეჩინათ მარცხის მიზეზი, გაგემხნევებინეთ, ხელიც კი მკარით! (კარი ფრთხილად იღება. გამოჩნდება სულხანი.. შეუმჩნეველად უსმენს).

ვ ა რ ლ ა მ ი. ნუ ღელავთ... ნება მომეცით, ამ ჩემთვის კეთილ ოჯახში უფრო გულახდილი ვიყო... ბატონო როსტომ, აი მოვხუცდით, მალე ამ ქვეყანაზე აღარ ვიქნებით... რა საჭიროა თვალთმაქცობა.. თან წამყვება სინანული, რომ მედიცინა უძღური აღმოჩნდა, მან ვერ იხსნა ჩვენი დროის შესანიშნავი მხატვარი...

ნ ი ნ ო. ეს საკითხი ჯერ გადაწყვეტილი არ არის.

ვ ა რ ლ ა მ ი. ქალბატონო ნინო, რატომ აყენებთ ეჭვს ქვეშ საკუთარ მომვალს ამ საყოყმანო ექსპერიმენტებით? ამას რომ თავი ვანებოთ, რატომ გინდათ ახალი იმედების აღძვრით და

შემდეგ მათი გაცრუებით სამუდამოდ შევარყიოთ სულხანის სულიერი წონასწორობა? ხომ შეიძლება განმეორდეს მარცხი? ხომ იცით, რომ დოსტაქარმა თავისი მარჯვენა შეუძლებლობის წინაშე არ უნდა აღმართოს?!

ნ ი ნ ო. ეხ, ბატონო ვარლამ, განა ბევრი რამ, რაც დღეს უდავოა, ერთ დროს მიულწევლად არ ითვლებოდა?... ჩვენ ვაგრძელებთ სწორედ იქიდან, სადაც თქვენ გუშინ წერტილი დასვით.

ვ ა რ ლ ა მ ი. მოსაწყენია ეს დღეს და გუშინ, წინათ და ახლა... ხომ არსებობს გადაულახავი საზღვარი, რომლის იქით ადამიანის თვალი ვეღარ იხედება, რომლის იქით ხვალინდელი დღე არ დადგება?!

ნ ი ნ ო. (რწმენით) წინ ნუ გადავუდგებით ხვალინდელს, მას ვერაფერი შეაჩერებს... ყოველი თაობა გადახალისებული თვალთ უცქერის ქვეყანას. მას არ აშინებს წინა თაობის მიერ გავლილი გზის სიძნელე, სულიერი ტანჯვა. ძიების წყურვილი აადვილებს უკეთესი მომავლისაკენ სწრაფვას. დღეს თუ მსოფლიოში ორივე თვალთ ბრმა მილიონობით დაითვლება, ალბათ, მალე დადგება ისეთი დრო, როცა მზის შუქი ყველასათვის მისაწვდომი გახდება!

ს უ ლ ხ ა ნ ი. (წინ გადმოდგამს ნაბიჯს). მამა, მე თანახმა ვარ, გავიკეთო ოპერაცია! (როსტომი და ნინო გახარებული მიემუხრებიან სულხანისაკენ).

რ ო ს ტ ო მ ი. ბიჭო!

ნ ი ნ ო. სულხან! (ვარლამი თავდახრილი დგას).

ფ ა რ დ ა

მესამე მოქმედება

პირველი სურათი

საოპერაციო ოთახის წინ სამზადისია, სცენის მარჯვენა მხარეს დგანან და საუბრობენ ოპერაციაზე დასასწრებლად მოსული პროფესორები, ექიმები, ახალგაზრდა მეცნიერები. ზემო სართულიდან ეშვება ფართო მოაჯირიანი ხის კიბე. კიბის მარცხნივ, წინა პლანზე დგას მაგიდა ტელეფონებით. მაგიდასთან ზის ოლოლი. კედელზე ჰკიდია მისი მელა. საქმიანი ნაბიჯით მიმოდის ამბერკი. გარეთ თოვს.

ო ლ ო ლ ი. (ტელეფონთან). ოპერაცია?.. არ ჯერ არ დაუწყაით! (მეორე ტელეფონი რეკავს) არა, არ დაუწყიათ (პირველი ტელეფონი რეკავს) ააა, რედაქციაა?.. რა გნებავთ?... ალბათ, ათ-თხუთმეტ წუთში დაიწყება! (ისმის პროფესორის ხმადაბალი საუბარი)

პ ი რ ვ ე ლ ი. ვარლამ ნასიძისა და ნინო მინდიაშვილის ბრძოლის გამწვავებამ ამ ოპერაციას განსაკუთრებული მნიშვნელობა მიანიჭა.

მ ე ო რ ე. დღეს გადაწყდება ნინოს ბედი: ან გამარჯვება ან საბოლოო მარცხი.

მ ე ს ა მ ე. დღეს გადაწყდება ვარლამ ნასიძის ბედიც...

მ ე ო თ ხ ე. დღესვე გადაწყდება ლევან მინდიაშვილის ბედიც...

პ ი რ ვ ე ლ ი. ნინო მინდიაშვილს მარცხის შემთხვევაშიც კი მეცნიერების კარს ვერავინ დაუხურავს, ის ნიჭიერი და ენერგიული ახალგაზრდაა, მომავალი წინ აქვს... რომელი დიდი საქმე გაკეთებულ ხელის ერთი დაკვრით?

მ ე ს ა მ ე. სამაგიეროდ, თუ ნინომ გაიმარჯვა, ვარლამ ნასარიძე საბოლოოდ დაკარგავს ავტორიტეტს.

მ ე ო თ ხ ე. ასევე ლევან მინდიაშვილიც დაკარგავს... სავარძელს!

ა მ ბ ე რ კ ი. უკაცრავად, ლევან მინდიაშვილს მალე ვიხილავთ მინისტრის მოადგილის სავარძელში...

მ ე ო რ ე. ხედავთ, რა რთული ოპერაციის წინ ვდგევართ?

პ ი რ ვ ე ლ ი. ეს საქმე თუ კეთილად დამთავრდა, მორალი ასეთი იქნება: ნახევარი ენერგია - ახლის შექმნას, ნახევარი ენერგია - მის გატანას! (ლაპარაკს წყნარად განაგრძობენ.. ამბერკი უახლოვდება ოლოლს).

ა მ ბ ე რ კ ი. (ხმადაბლა). რა იციან ამათ, რომ დღეს ჩვენი ბედიც წყდება?!

ო ლ ო ლ ი. ნუ... ჩუმად! (ხმადაბლა) რაო, რა თქვი წელან. ლევან მინდიაშვილი მინისტრის მოადგილის სავარძელს მიიღებსო?.. აბა დაუკვირდი, ვის წისქვილს უმარჯვებ წყალს!

ა მ ბ ე რ კ ი. შენგან არ მიკვირს! ვიხუმრე... ესეც არ იყოს, ოღონდ აქედან მოგვაშორონ და მინისტრის მოადგილედ კი არა, თუნდაც მინისტრად დანიშნონ!

ო ლ ო ლ ი. (იცინის). ეს კი მაგრამ.. რაც ის წიგნი დავკარგე, გუნება გამიფუჭდა. ჩემი თავისთვის ვერ მიპატიებია, რამ მაფიქრებინა იმ წიგნში წერილის ჩადება... ღმერთო ჩემო, სად დავკარგე ის წიგნი, სად?

ა მ ბ ე რ კ ი. იქნებ ვინმეს ათხოვე?...

ო ლ ო ლ ი. (შეკრთება)ჰა?... ვითომ?... ვაითუ მართლა?..

ა მ ბ ე რ კ ი. წუხანდელი წერილების საქმე როგორღაა?...

ო ლ ო ლ ი. გამოგზავნილია. დღეს ველი.

ა მ ბ ე რ კ ი. ხომ იცი, ხუთი წუთიც რომ დაიგვიანოს, ფასი აღარ ექნება.

ო ლ ო ლ ი. კარგი, აქ ნულარ ტრიალებ, წადი!...

ა მ ბ ე რ კ ი. ისტორია გვასწავლის, რომ კვალის დასაფარავად შეთქმულნი ყოველთვის მეფის კარვის წინ სდებდნენ ფიცს... აი ჩემი დევიზი! (გამოჩნდება სანდრო. ამბერკი ჩუმდება).

ო ლ ო ლ ი. ოხ, ძია სანდრო, რა ცუდი ჩვეულება გაქვს, ხომ იცი, რომ დღეს აქ უსაქმოდ სიარული არ შეიძლება!

ს ა ნ დ რ ო. აბა, აბა. არიქა! რას აფრთხილდები ხოლმე ჩემს დანახვაზე.. შე დალოცვილო, ადგილს კი არ გართმევ! აი რაღაც საჩქარო წერილებია დირექტორისა და ნინოს სახელზე...

ო ლ ო ლ ი. აა.. მოიტანეს?! (გამოართმევს).

ა მ ბ ე რ კ ი. წერილებს ნუ დაუგვიანებთ. თავის დროზე გადაეცით.

ო ლ ო ლ ი. ეგ რაღაა?

ს ა ნ დ რ ო. ეს ჩემია... შვილისაგან მივირე, არც მე ვარ დავიწყებული (შემოდის ლევანი. ყველას უსიტყვოდ ესალმება. ოლოლთან შეჩერდება).

ლ ე ვ ა ნ ი. სამეცნიერო საბჭოს სხდომათა ოქმები რატომ არ გაგზავნეთ სამმართველოში?

ო ლ ო ლ ი. როგორ არა, ერთი კვირის წინ...

ლ ე ვ ა ნ ი. ორი უკანასკნელი თვის?

ო ლ ო ლ ი. მმ... მე... ჰო, მართლა, წერილია თქვენთან, ბატონო ლევან. სანდრომ შემოიტანა.

ლ ე ვ ა ნ ი. (არც დახედავს, ისე გამოართმევს). ამოდით ზევით. ერთ საათში უნდა გადაგზავნოთ.

ო ლ ო ლ ი. კეთილი, მაგრამ, აქ?.. ტელეფონი ვის ჩავაბარო?..

ლ ე ვ ა ნ ი. ვისა და სანდროს.

ო ლ ო ლ ი. (გაოცებით). ჰა?

ლ ე ვ ა ნ ი. (გაღიზიანებული). სანდროს! (თავის სახელის გაგონებაზე სანდრო მობრუნდება. ლევანი ადის კიბეზე).

ო ლ ო ლ ი. ამხანაგო სანდრო, ჩემს ჩამოსვლამდე აქ უნდა დაბრძანდეთ!

ს ა ნ დ რ ო. მე... მე უნდა დავბრძანდე, აქ ტელეფონთან?..

ო ლ ო ლ ი. დიახ, თქვენ.. დირექტორი მიბარებს.. (ადის კიბეზე. ისევ მობრუნდება) წერილის გადაცემა არ დაგავიწყდეს!

ს ა ნ დ რ ო. ეს რაღა ღვთის წყალობაა? რა გაეწყობა, ბრძანება ბრძანებაა! დაბრძანდი, ძია სანდრო! (ჯდება. იწყებს წერილის კითხვას. ერთად რეკავს ორი ტელეფონი... სანდრო ფეხზე წამოდგება, შეწუხებული დასცქერის).

ს ა ნ დ რ ო. აბა ახლა გაიგე, რომელი რეკავს, ეს თუ ის?... მგონი, ორივე... ეს უფრო შეწუხებული ხმით იძახის (აიღებს ყურმილს) რაო? სამინისტროდან... არა, სულხანიშვილის ოპერაცია არ დაუწყიათ. (აიღებს მეორეს) რაო? გამწვანების ტერესტი? კაცო, ამ შუა ზამთარში რა დროს გამწვანების ტერესტია?... (დადებს, შემოდის სტუდენტების ჯგუფი. ამბერკი მიეგებება).

ა მ ბ ე რ კ ი. თქვენ რაო?... სად მიეშურებით?...

ს ტ უ დ ე ნ ტ ე ბ ი. ჩვენ აქ პრაქტიკაზე ვართ... სტუდენტები.

ა მ ბ ე რ კ ი. ოპერაციას თუ გინდათ დაესწროთ, ვერ გაგახარებთ.

ს ტ უ დ ე ნ ტ ი. პროფესორ მეტრეველს ვთხოვეთ... ნება დაგვრთო.

ა მ ბ ე რ კ ი. კი მაგრამ, ამის შესახებ ჩვენც ხომ უნდა გვცოდნოდა რაღაც? დღეს ისედაც არეული დღეა და ახლა თქვენც... (სანდროს) არავითარი ზედმეტი ხალხი, ამხანაგო სანდრო (შემოდის კოტე). თქვენ ვილა ხართ?...

კ ო ტ ე. მე...

ა მ ბ ე რ კ ი. აა, კოტე! აქ რა გინდათ?... ვიცით, ვიცით, რომ ღელავთ. მაგრამ ახლა თქვენი აქ ყოფნა არ შეიძლება. ჩაბრძანდით ქვევით... თქვენები ხომ იქ არიან?!

კ ო ტ ე. მე აქ აუცილებელი საქმე მაქვს...

ა მ ბ ე რ კ ი. რა არის ასეთი? რა დაემართა დღეს ამ ხალხს? (გადის მეორე მხარეს)

ს ა ნ დ რ ო. (კოტეს) ადი, ყმაწვილო, ჩქარა! (სტუდენტებს). აბა, რა ვქნა, რა მოგიხერხოთ...

ს ტ უ დ ე ნ ტ ი. გთხოვთ. ასეთ ოპერაციას ჩვენ ვეღარ დავესწრებით. გთხოვთ, ძია კაცო, პროფესორ მეტრეველს გაახსენოთ.

ს ა ნ დ რ ო. იცით რა, ცოტა ხანს ე მანდ მიდექით, თვალს მოეფარეთ. აი, მანდ... (იმედიანად უკრავს თვალს. სტუდენტები გადიან). მეტრეველი ზევითაა. ელოდება.

კ ო ტ ე. (ანიშნებს ოლოლის მელიის ბეწვზე) ეს სადღაა?...

ს ა ნ დ რ ო. ვინა, შვილო, ვისზე მეკითხები? ჰო, დასწყევლოს ღმერთმა მაგის გამჩენი, ზევით...

კოტე. (შეცბუნებული). მეტრეველთან?

სანდრო. არა, დირექტორთან.

კოტე. ჰოო! (არბის ზევით, გამოდის ამბერკი).

ამბერკი. ბატონებო, მგონი, ყველაფერი მზად უნდ იყოს!

პროფესორი. ამბერკი, დღეს თქვენ განსაკუთრებით დელავთ.

ამბერკი. არანაკლებ, ვიდრე ნინო. ვის გაახარებს მეგობრის მარცხი?

პროფესორი. რატომ მარცხი?.. მე კეთილ დასასრულს ველი.

ამბერკი. შენს პირს შაქარი..

პროფესორი. თუ იცით, პროფესორ ნასიძე დღეს არ მოვა?

ამბერკი. არა! აბა რას ბრძანებთ?.. მისი მოქმედება გასაგებია. არ სწამს, არ სჯერა და არც მოვა! (საოპერაციოდან გამოდის ქეთო)

ქეთო. ყველაფერი მზად არის, ოპრაცია იწყება. (შუა დიდი კარი იღება. მარჯვენა მხრიდან გამოჰყავთ სულხანი, და შეჰყავთ საოპერაციოში. უკან მოსდევს ნინო. კიბეზე ჩამოდის არჩილი. მას კოტე მოჰყვება).

არჩილი. (აღზნებული). აბა, ნინო, ერთხელ კიდევ შევეჭიდოთ სიბნელეს, შევებრძოლოთ, დავამარცხოთ წყვილი!

ნინო. (პროფესორებს). მობრძანდით. (პროფესორები საოპერაციოსაკენ გაემართებიან).

სანდრო. ქალბატონო ნინო, წერილია თქვენთან.

ნინო. ჩემთან? (გამოართმევს, ხსნის).

სანდრო. სტუდენტებს უნდათ დასწრება, არ უშვებენ... აი აქ იცდიან.

ნინო. მოიდნენ. (სანდრო გადის. ნინო წერილს კითხულობს. ხმადაბლა შეჰკვივლებს) გველი. (წერილს მაშინვე უნებურად დააგდებს. ქეთო იღებს, შემოდის აღელვებული, გახარებული სანდრო).

სანდრო. ბატონი ვარლამი მობრძანდა!

ხმეზი. რაო?... პროფესორო ნასიძე! ვარლამი მოვიდა! (არჩილი ჩქარი ნაბიჯით მივა ქეთოსთან).

არჩილი. მომეცი! (შემოდის ვარლამი. ყველა მოწიწებით ესალმება. ნინო უძრავად დგას).

ვარლამი. ხალათი! (მსახურნი უმაღვე აცმევენ ხალათს).

ნინო. (მღელვარე ხმით). მოხვედით, ბატონო პროფესორო?

ვ ა რ ლ ა მ ი. (აკვირდება) ახლა საჭიროა სრული, სრული სიმშვიდე. თქვენ კი აი, ხელი გითრთით. გულს ნუ აჰყვებით. ამ დროს დოსტაქარის ხელი მახვილივით ცივი და უგრძობი უნდა იყოს. (ხელს მოჰკიდებს მკლავში) აბა! (უთითებს საოპერაციოსაკენ).

ნ ი ნ ო. გმადლობთ, ბატონო ვარლამ... გთხოვთ.. (ვარლამი შედის. ნინო მოუბრუნდება კუთხეში გაჩერებულ სტუდენტებს) მობრძანდით. (შედიან... სცენაზე რჩებიან არჩილი და კოტე... სანდროც მაგიდასთან ზის).

ა რ ჩ ი ლ ი. (დაჭმუჭნულ წერილს აღელვებით ხსნის). შეხედეთ, ერთი შეხედეთ. სადამდის მიდის მათი ვერაგობა.

კ ო ტ ე. ბატონო არჩილ, რა არის ეს?

ა რ ჩ ი ლ ი. ჯერ იმ წერილზეც არ შემშრალა მელანი, რომელიც იმ დღეს შენ გადმომეცი და აი კიდევ... (სანდროს) ეს წერილი ვინ გადასცა ნინო მინდიაშვილს?

ს ა ნ დ რ ო. მე...

ა რ ჩ ი ლ ი. მერე და როგორ შეიძლება, ისიც ამ გადამწყვეტი ოპერაციის წინ!

ს ა ნ დ რ ო. აბა რა ვიცოდი, შენი ჭირიმე... დღეს მეც მივიღე ჩემი ბიჭის წერილი. გამეხარდა/

ა რ ჩ ი ლ ი. (დაფიქრებით). როგორ იყო ძია სანდრო, თქვენს სოფელში, იმ მოჭიდავე ბიჭს მკლავები რომ შემომამტვრიეს?..

ს ა ნ დ რ ო. ჰო, ჰო, მარგილებით მკლავები შემომამტვრიეს, მოიშორეს.. გამაგებნეთ, რა ამბავია ნინოს თავს, რა წერილია?.. რატომ ხელები არ გამიხმა!

ა რ ჩ ი ლ ი. (მიიხედ-მოიხედავს) ყური უგდეთ... (კითხულობს) ლევან მინდიაშვილს... ასლი ნინო მინდიაშვილს. "ამხანაგო ლევან! თქვენ უსინათლოებს უხელთ თვალს... თქვენ რაღამ დაგაბრმავათ?... ნუთუ ვერ ამჩნევთ თქვენი მეუღლის საეჭვო დამოკიდებულებას თავისი პაციენტებისადმი?... თუ თქვენს ირგვლივ მყოფ მეცნიერთა მთელი შტატი უძლურია, იქნებ ამ პატარა ბარათმა მაინც აგიხილოთ თვალი!

თქვენი ოჯახის მეგობარი".

ს ა ნ დ რ ო. (თავს ვეღარ იკავებს. ტირილი აუვარდება, ყვირის). ვინ არის, ვინ არის, ის უღმერთო, გავსრეს, გველივით გავსრეს!

ა რ ჩ ი ლ ი. დამშვიდდი, ძია სანდრო, მალე მოვუგრებთ კისერს, ამ ჭაბუკმა მათი კვალი აღმოაჩინა!

ს ა ნ დ რ ო. (კოტეს გადახედავს). შენ გენაცვალე, ბიჭო! (საოპერაციო კიბეზე აინტება წარწერა წითელი ასოებით: "ოპერაცია დაიწყო. აბსოლუტური სიჩუმე". სანდრო შეხედავს წარწერას. პირჯვარს გადაისახავს). ღმერთო, შენ მოუმართე ხელი! (ფეხაკრეფით გადის. გადის კოტეც. სიჩუმეა,

არჩილი ისევ წერწერას მისჩერებია. დუმილს არღვევს ქუჩიდან შემოჭრილი ხმები: მანქანების საყვირის ხმა, ხალხის გუგუნი, ბავშვების ყიჟინი. კიბეზე გამოჩნდება ლევანი. ისიც წარწერას უყურებს).

ა რ ჩ ი ლ ი. კარგი ახალი წელი დგება, ლევან!

ლ ე ვ ა ნ ი. (დაფიქრებით). ჰო, ზოგს თუ კისერი არ მოსტეხა... აი, გუმინ დილით შესანიშნავ გუნებაზე გავიღვიძე. ისიც კი გავიფიქრე, რომ ჯანდაბას თუ... ერთი სიტყვით, გადავწყვიტე, ამ საღამოს ძველებურად შევხვდეთ ახალ წელს.. ახლა კი ყველაფერი ისევ სასაცილოდ მეჩვენება.

ა რ ჩ ი ლ ი. რატომ?

ლ ე ვ ა ნ ი. ყოველდღიურად შხმს მაწვეთებენ... აი, რაღაც წერილი მივიღე...

ა რ ჩ ი ლ ი. მაჩვენე.

ლ ე ვ ა ნ ი. არა, არა... არა ღირს.

ა რ ჩ ი ლ ი. არ მენდობი, ხომ?..

ლ ე ვ ა ნ ი. არ არის საჭირო.. მაგრამ საქმე ის არის, რომ ისინი მართალს მწერენ... მართალია, მათ ჩემთვის ცუდი უნდათ, ჩემი მტრები არიან, მაგრამ მაინც სიმართლეს მეუბნებიან!

ა რ ჩ ი ლ ი. რა გითხრეს ასეთი?

ლ ე ვ ა ნ ი. აი ახლახან დამირეკეს და.... სამძიმარი გამომიცხადეს იმის გამო, რომ ნინოს გამარჯვება ახლოვდება.

ა რ ჩ ი ლ ი. სამძიმარი?

ლ ე ვ ა ნ ი. მათ მაგრძნობინეს, რომ ნინოს გამარჯვება ჩემს დამარცხებას უდრის, რომ მე მალე აქ აღარ ვიქნები... მათ ისიც იციან, რომ დღეს თუ ხვალ ჩემი საკითხი გაირჩევა.

ა რ ჩ ი ლ ი. რა სიმდაბლეა... მაგრამ იქ მარტო შენი საკითხი არ გაირჩევა... მე მაქვს მათი მამხილებელი ფაქტები.

ლ ე ვ ა ნ ი. მათ ისიც კი მითხრეს, რომ შენც...

ა რ ჩ ი ლ ი. რომ მეც შენი მტერი ვარ, ხომ? (ლევანი უხერხულად სდუმს) მერე რად უსმენ, რად იმცირებ თავს? მე თანდათან ვრწმუნდები, რომ დირექტორის სავარძელი მართლაც საბოლოოდ დაგლუპავს, შენ მოწამლული ხარ. აი, აი, ამის სიყვარულით! (ხელს დაჰკრავს სავარძლის ზურგს).

ლ ე ვ ა ნ ი. განა მე...

ა რ ჩ ი ლ ი. მას შემდეგ რაც შენში ადმინისტრატორის ნიჭი აღმოაჩინეს და ამ დაწესებულების ხელმძღვანელობა მოგანდეს, ვეღარ გცნობ. შენს ნამდვილ მოწოდებას ისე უყურებ, როგორც მოსაწყენს, სავალდებულოს... აი აქედან მოდის შენი შეცდომებიც... (ადის კიბეზე შემოდის სანდრო. ლევანი დაფიქრებული დგას. ხელს ჩაიქნევს. დაინახავს სანდროს)

ლ ე ვ ა ნ ი. ჰო, სანდრო, უნდა დამავალო, ამ საღამოსათვის კარგი ღვინო უნდა მიშოვო.. ხომ ხედავ რა ამბებია. იქნებ დაგვჭირდეს.

ს ა ნ დ რ ი. (უხერხული ღიმილით). ეგ ბატონო... ეგ ხომ გულშინ დილით დამავალეთ.

ლ ე ვ ა ნ ი. (შეკრთება). ჰო, დაგავალეთ, არა? (ხელს ჩაიქნევს). აბა, შენ იცი, კარგი იყოს... წამოდი, ფულს მოგცემ. (ადიან კიბეზე... სცენაზე ერთხანს არავინაა. შუქი მატულობს. წარწერა ქრება. იღება საოპერაციოს კარი. გამოდიან ვარლამი და სხვა პროფესორები. ყველა ვარლამს მისჩერებია. კიბეზე ჩამოდის არჩილი. იგი ვარლამს უახლოვდება).

ვ ა რ ლ ა მ ი. საოცარია... (ჩაფიქრდება) მე ვიგრძენი, რომ სულხანის ჩამქრალ თვალებში სიცოცხლე ჩაისახა...

ა მ ბ ე რ კ ი. მდა... სასიხარულოა, ჩინებულია! (საოპერაციოდან გამოდიან ნინო, ქეთო, თანამშრომლები. ამბერკი მიეგებება) ქალბატონი ნინო, ყოველგვარი მოფერების გარეშე უნდა მოგილოცოთ და თავი დავხარო თქვენს წინაშე (ხელზე კოცნის).

ნ ი ნ ი. გმადლობთ. ...

ა მ ბ ე რ კ ი. ბატონებო, ნუ დაივიწყებთ, რომ ყველაფერი ეს ხდება ახალი წლის მიჯნაზე (კიბეზე გამოჩნდება ლევანი).

ლ ე ვ ა ნ ი. (მღელვარებას მალავს). რაო, ვის უპირებთ თავდასხმას?

ა მ ბ ე რ კ ი. (ღიმილით) თქვენ, თქვენს ოჯახს! მახსოვს შარშანაც სწორედ ამ დროს დაგვპატიჟეთ. ჰო, ჰო, როგორ მოგვეგება თქვენი დათუნა!

ნ ი ნ ი. თქვენ ისე მოხიბლეთ, თავი შეაყვარეთ.

ა მ ბ ე რ კ ი. მე მასთან ამაღამ მაქვს რაღაც-რაღაცეები სათქმელი.

ნ ი ნ ი. (ღიმილით). ხუმრობა იქით იყოს და, გთხოვთ, ყველას!

ა მ ბ ე რ კ ი. ვფიქრობ, საკითხი დირექტორთან შეთანხმებულია!

ლ ე ვ ა ნ ი. (უხერხული ღიმილით). ცხადია... გთხოვთ, ამხანაგებო! ბატონო ვარლამ...

ა მ ბ ე რ კ ი. გმადლობთ. (ყველანი გადიან არჩილის, ლევანის და ნინოს მეტი. ტელეფონი რეკავს).

ა რ ჩ ი ლ ი. (მიდის ტელეფონთან). დიახ მე გახლავართ.. გასაგებია. გადავცემ. (ერთხანს დაფიქრებული დგას) ლევან, ამ საღამოს მე და შენ ცენტრალურ კომიტეტში უნდა გამოვცხადდეთ.

ლ ე ვ ა ნ ი. ამ საღამოს?

ნ ი ნ ო. რაღა ამ საღამოს?

ა რ ჩ ი ლ ი. ალბათ, მალე დავბრუნდებით... (ნინოს. ღიმილით) სანამ თქვენ ვახშამი მოამზადეთ. ნახვამდის! (გადის).

ლ ე ვ ა ნ ი. გამოგივლი... წაგიყვან. (დაფიქრებული დადის წინ და უკან) როგორ ჩაიარა ოპერაციამ?

ნ ი ნ ო. მე ვფიქრობ, წარმატებით... რაღა ამ საღამოს დაგიბარეს.

ლ ე ვ ა ნ ი. ასეა... ასე...

ნ ი ნ ო. რატომ ხარ ასე შეშფოთებული?

ლ ე ვ ა ნ ი. ასე... ასე ვხვდებით ახალ წელს.

ნ ი ნ ო. ხედავ, როგორ ბარდნის, გვილოცავს... მალე დაბრუნდი, ლევან. ყველაფერი კარგად იქნება. ნუ, ნუ მიყურებ აგრე, აგრე პირქუშად, თითქმის მტრულად...

ლ ე ვ ა ნ ი. (შემერთალი იღიმება). ჰა? წავიდეთ?... ღვინოს სანდრო მოიტანს... ჰო, ყველაფერი კარგად იქნება... ალბათ, შენი წარმატება უნდა მომილოცონ.

მეორე სურათი

მინდიაშვილების ბინა. ოთახი და შესასვლელი დერეფანი. ოთახის კუთხეში მრგვალ მაგიდაზე დგას პატარა ნაძვის ხე... მეორე ოთახში გასასვლელი შუაკარი ღიაა. ფართო ფანჯრებიდან მოჩანს ელექტრონით გაშუქებული ქუჩა, ბარაქიანად თოვს. ნინო, ქეთო და თინა ფუსფუსებენ.

ქ ე თ ო. ნინო, ახლა მე მგონი, ჯობს შუაკარი დავხუროთ. სტუმრები რომ მოგროვდებიან, მოულოდნელად გავაღებთ და პირდაპირ გაშლილ სუფრაზე მივიწვიოთ.

ნ ი ნ ო. (დაფიქრებით) არა.... ნუ დავხურავთ... იყოს ღია. ეს შუა კარი ისეც დახურულია, მხოლოდ დათუნა ალებს ხოლმე... იყოს, ღია...

თ ი ნ ა. ნაძვის ხე არ ავანთოთ?..

ნ ი ნ ო. არა, ჯერ არა, ახალი წელი რომ შემოდგამს ფეხს, მაშინ.

ქ ე თ ო. ესეც ასე, ყველაფერი მზად არის.

ნ ი ნ ო. აი, საცაა ყველანი მოვლენ და მხიარულად შევხვდებით ახალ წელს. დღეს არაჩვეულებრივად მიცემს გული... იჭვი, წყენა, სევდა და ყოველგვარი უბედურება გულუხვად უნდა ჩავულაგოთ ხურჯინში ძველ წელს, დაე წაიღოს. ჰა, თინა, რას იტყვი?..

თ ი ნ ა. მე სიამოვნებით გავატან, მაგრამ აი ქეთოსი რა მოგახსენოთ.

ნ ი ნ ო. როგორ?

თ ი ნ ა. ცოტა არ იყოს ძუნწია. იჭვსა და წყენას ადვილად ვერ გაიმეტებს.

ქ ე თ ო. თინა, გაჩუმდი!

არა, ვიტყვი!

ქ ე თ ო. გაჩუმდი!

ნ ი ნ ო. თქვი, თინა!

თ ი ნ ა. კოტეზე ისევ ნაწყენია, გაბუტული.

ნ ი ნ ო. რას ამბობ? ეს კი არ ვიცოდი.

ქ ე თ ო. უჰ, არა ნინო, არ დაიჯერო, ხუმრობს.

ნ ი ნ ო. ვაითუ კოტე არც მოვიდეს ამის გამო?!..

თ ი ნ ა. არა, არც ისეთი გულჩვილი გვყავს, მოვა.

ნ ი ნ ო. არავითარი ბუტიაობა. ჩვენ ეს სადამო იმიტომ მოვაწყვეთ, რომ ბოლო მოვუღოთ ყოველგვარ გაუგებრობას. მეგობრულად შევხვდეთ ერთმანეთსაც და ახალ წელსაც... ამ წელმა სულის სიმშვიდე და ახალგაზრდული ხალისი უნდა მოგვიტანოს... აი, ამიტომ მას ლხენით, სიცილით და სიმღერით უნდა შევხვდეთ.

ქ ე თ ო. (მღერის).

სიყვარულის და სიმღერის გზაზე,

თოვლის ფიფქებით მოფენილ გზაზე,

მრავალ ახალ წელს, მრავალ ახალ წელს,

აავსე ჭიქა, ლხენით აავსე!

თეთრი იეზით მოფენილ გზაზე,

სიყვარულის და სიმღერის გზაზე,

აავსე ჭიქა, ლხენით აავსე,

მრავალ ახალ წელს, მრავალ ახალ წელს!

(ისმის ზარის ხმა. თინა გადის. შემოუძღვება ამბერკის და ოლოლს. ამბერკის ხელში დათვის მოზრდილი ფიტული უჭირავს, მხარზე გადაკიდებული აქვე მელიის, მგლის, ბუს, მაიმუნის ნიღბები).

ნ ი ნ ო. მობრძანდით, მობრძანდით.

ა მ ბ ე რ კ ი. ოჰ, გიტარა!... ქალბატონო ნინო, მომილოცავს, რომ იცოდეთ, როგორ მიყვარს გიტარიან ქალებში ჯდომა, დროს ტარება მთვარიან ღამით!

ო ლ ო ლ ი. (ღიღინებს). მთვარიან ღამით... (გიტარას მისწვდება).

ნ ი ნ ო. ეს რა ამბავია? მთელი ზოოლოგიური პარკი!

ა მ ბ ე რ კ ი. დათუნა სად არის?.. ჩემი დათუნა თქვენს დათუნას ულოცავს ახალწლის მობრძანებას! მაგრამ შეხედეთ, როგორ უკვირს, რომ თავისი სეხნია არ მიეგება.

ნ ი ნ ო. მაგისი სეხნია დიდდასთან ხვდება ახალ წელს. ხვალ დილით გავაცნობ ერთმანეთს...

ა მ ბ ე რ კ ი. აი აქ ჩამოვკიდოთ, ნაძვის ხეზე! რა შესანიშნავი ნაძვის ხეა, რატომ არ ანთია? ავანთოთ.

ნ ი ნ ო. არა, ჯერ არა. ახალი წელი რომ შემოვა, მაშინ.. ლევანმა უნდა აანთოს.

ა მ ბ ე რ კ ი. მართლა, ლევან ლევანიჩი სად არის აქამდე?...

ნ ი ნ ო. ალბათ, მალე მოვა... (ისმის ზარის ხმა).

ქ ე თ ო. ვიღაც მოვიდა.

ნ ი ნ ო. მოიცა, მე გავალ... ალბათ, ლევანია. (გადის).

ო ლ ო ლ ი. ამ გიტარას ველარაფერი მოვუხერე.

ა მ ბ ე რ კ ი. მაჩვენე ერთი წუთით.

ო ლ ო ლ ი. თქვენ ვერ ააწყობთ, ბატონო ამბერკი... მე ხომ უნიკალური სმენა მაქვს და ... აი, მეც კი....

ა მ ბ ე რ კ ი. ო, თქვენ მართლაც შესანიშნავი სმენა გაქვთ. თქვენ რომ გესწავლათ...

ო ლ ო ლ ი. ეჰ, მე რომ კონსერვატორია დამემთავრებინა, ქეთინო სანიკიძეს და ლია ცირეკიძეს ვილა გაგზავნიდა ვარშავის ფესტივალზე!

ა მ ბ ე რ კ ი. აბსოლუტური სიმართლეა (შემოდის ნინო).

ქ ე თ ო. ვინ მოვიდა?

ნ ი ნ ო. (ღიმილით) არავინ.. ზარის ხმა მოგვეჩვენა... (აიღებს ორივე მუჭით თხილს) ლუწ თუ კენტ, ქეთო?...

ქ ე თ ო. ორივე ხელის წინ გამოსწიე, არ მომატყუო...

ნ ი ნ ო. ჯერ სანაძლეო დავდოთ.

ქ ე თ ო. კარგი. ლუწმა ამაღამ, ამ ნაძვისხეს ასკინკილით სამჯერ შემოუაროს.

ნ ი ნ ო. შესანიშნავია! ახლა ჩემს პირობას მოუსმინე: კენტმა პირველ შემოსულს აკოცოს, მხოლოდ ისე, რომ შემოსულსაც და კენტსაც წინასწარ თვალეზი უნდა ავუხვიოთ.

ქ ე თ ო. ვინ იცის, ვინ შემოვა პირველად!

ა მ ბ ე რ კ ი. სამწუხაროდ, მე უკვე მოსული ვარ! (ყველა იცინის).

ქ ე თ ო. დაიცა, გავიხსენო.... არჩილი, ლევანი, ბატონი ვარლამი, ძია სანდრო, ამათ შეიძლება აკოცოს კაცმა....

თ ი ნ ა. კოტეს?

ნ ი ნ ო. თინა, გაჩუმდი....

ქ ე თ ო. ფუჰ, ფუჰ, არ მინდა, არ მინდა!

ნ ი ნ ო. აბა, ვიწყებთ! ლუწ თუ კენტ?...

ქ ე თ ო. მარჯვენა ხელი გაშალე!

ნ ი ნ ო. აჰა, დათვალე (გაშლის ხელს).

ქ ე თ ო. ერთი, ორი... სამი.. ოთ... ხუთი...

ნ ი ნ ო. კენტია! ბედი გქონია, კოცნა შეგხვდება (ისმის ხანგრძლივი ზარის ხმა)

ქ ე თ ო. ვაიმე, ვილაც მოვიდა! არ მინდა, არ მინდა!

ნ ი ნ ო. (ამბერკს მრავალმნიშვნელოვნად). აი, ეს მანდილი წაიღეთ და ვინც არ უნდა იყოს, თვალეზაკრული შემოიყვანეთ! (ამბერკი გადის. ნინო მეორე მანდილით ქეთოს უკრავს თვალეზს... ამბერკის შემოჰყავს თვადლეზაკრული კოტე).

ა მ ბ ე რ კ ი. აქეთ მობრძანდით. ბატონო, აქეთ!

ნ ი ნ ო. ფრთხილად, სახელი არ წამოგცდეთ!

ქ ე თ ო. აღარ მეშინია. რახან ბატონი უწოდა, აღარ მეშინია, აჰა, მზადა ვარ!

ა მ ბ ე რ კ ი. აბა, ბატონო... ემთხვეით!

(კოტე და ქეთო ჰკოცნიან ერთმანეთს, მერე მანდილებს მოიშორებენ. ქეთო შეჰკვივლებს, კოტე იცინის, ყველანი იცინიან).

კ ო ტ ე. მეგობრებო, გმადლობთ საახალწლო საჩუქრისათვის!

ნ ი ნ ო. ხომ კარგად მოგილოცეთ?!

კ ო ტ ე. ქალბატონო ნინო, მეც მომილოცავს... გაზეთში თქვენი სურათია დაბეჭდილი!

ა მ ბ ე რ კ ი. მაჩვენეთ, მაჩვენეთ! (გამოართმევს, ათვალეირებს) აჰა, "იშვიათი ოპერაცია". "ოპერაციის წინ". დი... დიდებული საქმეა! გზეთი ახალწლის ღამეს, ახალ გამარჯვებას გილოცავთ. მშვე... მშვენიერი საქმეა!

ო ლ ო ლ ი. (კოტეს ხმადაბლა). სად ხარ?... იმ საღამოს შემდეგ ფეხი ამოიკვეთე.

კ ო ტ ე. ჰო, უკანასკნელი თამაშის შემდეგ ფეხი.. ფეხი მელრძო.

ო ლ ო ლ ი. ჩემი წიგნი ხომ არაფერი გაყოლია?..

კ ო ტ ე. დაგავიწყდა?... კი არ გამყოლია, მათხოვე.

ო ლ ო ლ ი. ნუთუ?... (დაბნეული დგას).

ქ ე თ ო. (ნინოს ხმადაბლა). ვერ ამიტანია ამ ოფოფის მანჭვა-გრეხა.

ნ ი ნ ო. ქეთო, ჩვენ ხომ დავთქვით, ეს საღამო მეგობრობის საღამოა. არავითარი ჩდილი. აბა, მხიარულება, მეგობრებო!

(ქეთო და კოტე ცალკე)

კ ო ტ ე. ქეთინო.

ქ ე თ ო. მოსაწყენია, ჩემო კარგო, ეს ქეთინო - ქეთინო..

კ ო ტ ე. მაინც მემდურნი?... აი გავჩუმდები. ყველაფერს, დღეს თუ არა, ხვალ მაინც, საქმე იტყვის.

ქ ე თ ო. საქმემან შენმან გამოგაჩინოს შენ!

(ამბერკი და ოლოლი მღერიან

"მოწყდა ვარსკვლავი, გულზე დამეცა"...

კოტე. ამინ!

ნინო. (გაივლის) ღვინო იგვიანებს...

ამბერკო. ესე იგი... ვინ უნდა მოიტანოს?...

ნინო. ძია სანდრო გავსარჯეთ... ვაითუ...

ამბერკო. ო, არა, ფიქრი ნუ გაქვთ. სანდრო შესანიშნვი მოხუცია, თანაც ბრწყინვალე ჭაშნაგირი.... (შენიშნავს მაგნიტოფონის აპარატს) მაგნიტოფონი! ქალბატონო ნინო, ეს, ალბათ, საახალწლოდ შეიძინეთ?.. ფრიად მახარებს, ფრიად, მომილოცავს!

ნინო. განა ასეთ რამესაც ულოცავენ?

ამბერკო. უსათუოდ... ყველაფერი რაც ოჯახში მყუდროებას შექმნის, მისალოცია!

ნინო. ხანდახან, როცა გუნებაზე ვართ, დათუნას ტიკტიკს ვიწერთ ხოლმე... მერე ვუსმენთ და ვიცივით... პირველად თავის ხმა რომ მოისმინა, უნდა გენახათ, როგორ გაოცებით წამოიძახა: დედიკო, იქაც დათუნა ზის?!

ამბერკო. (ხარხარებს). იდეები იზადება! (ისმის ზარის ხმა. ოლოლი კარისაკენ გარბის. გამოჩნდება სანდრო, ორი ხელსაკრი უჭირავს. ოლოლის დანახვაზე მოიღუშება).

ამბერკო. ღვინო, მეგობრებო, ღვინო! სიცოცხლის ელექსირი!

ოლოლი. მობრძანდით!

სანდრო. ვერიდებოდი ღოლოსაო, ამაზეა ნათქვამი... რისგან რის, რომ უკან არ გამაბრუნეთ?...

ოლოლი. ძია სანდრო, რა ცუდი ხართ... მე ხომ, მე ხომ... (მეორე ოთახში გადის).

ნინო. აი, ამ პატარა მაგიდაზე შევდგათ...

სანდრო. მერე ამ რადიოს ხელს არ შეუშლის?..

ნინო. (ღიმილით) ეს რადიო კი არა...

ამბერკო. შშშ. .. გთხოვთ, ქალბატონო ნინო.... ჩემს დეებს ხელს ნუ შეუშლით!...

ნინო. კარგით... აი, წავალ... ოლოლს რაღაც ეწყინა, მოვიყვან, შევარიგებ... (მიდის მეორე ოთახისაკენ).

ამბერკო. მეგობრებო, ჩემი იდეები ხორცს ისხამს!.. (შეუმჩნევლად ჩართავს მაგნიტოფონს).

ს ა ნ დ რ ო. რაო?..

ა მ ბ ე რ კ ი. ძია სანდრო, რატომ არ გიყვართ ოლოლი?...

ს ა ნ დ რ ო. ოლოლი! ჯერ სახელს დამიხედეთ! მაგისი ნათლია ჩამოსახრჩობია, ოლოლი კი არა... (მიიხედ-მოიხედავს) ლამაზი თუთიყუშია...ორი სიტყვის მეტი ვერაფერი უსწავლია. (აჯავრებს) არც ამას სცალია, არც იმას... ხვალ-ზეგ შემოიარეთ... დიახ, აი ეს არის თქვენი ოლოლი! თანაც...

ა მ ბ ე რ კ ი. (უცებ გმობთმევს). რა თანაც?

ს ა ნ დ რ ო. (განზე გადგება). ეგ მე ვიცი... თქვენც კარგად იცით...

ა მ ბ ე რ კ ი. (დაფიქრებით) შესაძლოა... მაგრამ ჩვენ ეს ხელს ვერ შეგვიშლის. ამაღამ უნდა ვიმხიარულოთ!

ს ა ნ დ რ ო. ღვინო ჩემი, მხიარულება თქვენი! (ნინოს მოჰყავს ოლოლი. ოლოლი ინაზება).

ნ ი ნ ო. მეგობრებო, შევარიგოთ ოლოლი და ძია სანდრო, თორემ ჩხუბი დაეკვებებათ!

ხ მ ე ბ ი. შევარიგოთ! შევარგოთ! (ყველა გარს შემოეხვევა სანდროს და ოლოლს)

ხ მ ე ბ ი. ძია სანდრო, ოლოლ შერიგდით, შერიგდით!

ა მ ბ ე რ კ ი. ბატონებო, სანამ შერიგებას მივაღწევდეთ. მოვუსმინოთ ძია სანდროს!

ს ა ნ დ რ ო. სათქმელი ითქვა! (ხელს ჩაიქნევს და ფანჯრისაკენ მიდის).

ა მ ბ ე რ კ ი. მოვუსმინოთ სანდრო ლიადეს! (ჩართავს მაგნიტოფონს).

ა მ ბ ე რ კ ი ს ხ მ ა: "ძია სანდრო, რატომ არ გიყვართ, ოლოლი?"

ს ა ნ დ რ ო. (ზურგშექცევით). ხალხო, დამანებეთ თავი! ..

ს ა ნ დ რ ო ს ხ მ ა: "ოლოლი! ჯერ სახელს დამიხედეთ!" (სანდრო გაოცებული მობრუნდება, ყურს არ უჯერებს).

ს ა ნ დ რ ო. დიდება შენდა, ღმერთო! რას არ მისწვდება ეშმაკის ჭკუა! (ყველა იცინის. იცინის ოლოლიც).

ო ლ ო ლ ი. ძია სანდრო, კარგით, შევრიგდეთ, ხვალიდან ყურადღებით მოგექცევით, ოლოლდ... ამიხსენით, ის "თანაც" რას ნიშნავს?...

ს ა ნ დ რ ო. ეგ იმას ჰკითხე...იმ ძია სანდროს!

(ყველა იცინის. სანდრო იწყებს ღვინის ჩამოსხმას. ისმის ზარის ხმა. ნინო გადის და შემოჰყავს ვარლამი. ვარლამი ყველას ესალმება).

ნ ი ნ ო. მეგობრებო, თორმეტი სრულდება. საცაა ახალი წელი შემოაღებს კარს. გთხოვთ, მაგიდასთან (დაფიქრდება). ალბათ, ლევანიც მალე მოვა...

ა მ ბ ე რ კ ი. სიმღერით შევიდეთ, ბატონებო სიმღერით! "მასპინძელსა" (ყველანი გადიან სასადილო ოთახში. მცირე ხნის შემდეგ გამოდის სანდრო).

ს ა ნ დ რ ო. გაგიგონიათ, კაცო... ღვინოს ვსვამთ, მასპინძლელი კი არსად ჩანს... ჩამოასხი სანდრო! (გამოდის ამბერკი).

ა მ ბ ე რ კ ი. ძია სანდრო, იქნებ დახმარება გჭირდებათ?

ს ა ნ დ რ ო. (ცივად ახედავს) როდის იყო, რომ ბატონი ამბერკი სანდრო ლიამეს ღვინს ჩამოსხმაში ეხმარებოდა.

ა მ ბ ე რ კ ი. ხომ არაფერი გაწყენინეთ...

ს ა ნ დ რ ო. ნეტავი თქვენ! წაბრძანდით, იქ უთქვენოდ მოიწყენენ.

ა მ ბ ე რ კ ი. ერთი სიტყვით მე წავალ, იმ გრძნობით, რომ...

ს ა ნ დ რ ო. ერიჰა! (დერეფანში შემოდის ლევანი. სახე არეული აქვს. თმები აწეწილი. ნასვამია).

ლ ე ვ ა ნ ი. (ღია კარს მისჩერებია). შემოდი, შემოდი კაცო... (შემოდის არჩილი) არჩილ, იცოდე, შენმა საბოლოო სიტყვამ... (ხელზე იკბენს და გაჩუმდება) ეეხ, აი ბოლოც...

ა რ ჩ ი ლ ი. ლევან, იცოდე, ფეხსაც არ შემოვდგამ თუ გულს აჰყვები.

ლ ე ვ ა ნ ი. ეჰ, არჩილ, დავაბამ.... დავაბამ, აი ნახავ. როგორ დავაბამ! გაიხადე... (პალტოებს იხდიან და ოთახში შემოდიან).

ს ა ნ დ რ ო. მობრძანდით!

ლ ე ვ ა ნ ი. აი კაცი, ვისაც ნამდვილი გულით შემიძლია გადავეხვიო.

ს ა ნ დ რ ო. იცოცხლეთ, იცოცხლეთ, მრავალ ახალ წელს დაესწარით, როგორც ახლა ხართ, გახარებული, გამარჯვებული!

ლ ე ვ ა ნ ი. (შეკრთება) დამცინი?.. (დაინახავს ამბერკის) ოჰ, ამბერკი, უკვე მოსულხართ?

ა მ ბ ე რ კ ი. მომილოცავს, ლევან ლევანიჩ...

ლ ე ვ ა ნ ი. მალე მაგ "იჩების" თქმა აღარ დაგჭირდებათ!

ა მ ბ ე რ კ ი. რაო, რა ბრძანეთ?

ლ ე ვ ა ნ ი. (აიღებს მაგიდიდან ჩაის ჭიქას). ძია სანდრო, სანამ შევიდოდეთ, დამისხი, აზამბარში აქვე გამოვალ!

ს ა ნ დ რ ო. აბა რას ბრძანებთ, ბატონო ლევან, აზამბარში იქ გამოგიყვანთ.

ა რ ჩ ი ლ ი. ლევან!

ლ ე ვ ა ნ ი. დაასხი! (უსიტყვოდ დასცლის) ეს, ეს სიმზნევისათვის, ამხანაგო არჩილ!

ა მ ბ ე რ კ ი. (შუა კარს გამოაღებს). მეგობრებო, მასპინძელი მობრძანდა! (სასადილო ოთახიდან ისმის შემახილები. გამოდის ნინო)

ლ ე ვ ა ნ ი. ახ, დირე... დირექტორის მეუღლეც აქ ყოფილა?!

ნ ი ნ ო. რა მოხდა?

ლ ე ვ ა ნ ი. განა არ იცით? აბა, მომილოცეთ, მომილოცეთ, შევიდეთ! (შედიან. ოთახში რჩებიან არჩილი, ამბერკი და სანდრო)

ა რ ჩ ი ლ ი. (შეაჩერებს ამბერკის) მაპატიეთ... ამაღამ თქვენმა აქ დარჩენამ შეიძლება უხერხულობა გამოიწვიოს.

ა მ ბ ე რ კ ი. (შემკრთალი) რატომ, ამხანაგო არჩილ, დაუპატიჟებელი არ გახლავართ!

ა რ ჩ ი ლ ი. ხომ ხედავთ, მასპინძელი ნასვამია, გარდა ამისა... (ხმადაბლა) ლევანი გათავისუფლებულია...

ა მ ბ ე რ კ ი. როგორ? რას ამბობთ? ნუთუ? ეს რა გამაგონეთ, ლევანი მოხსნ... განთავისუფლებულია? მერე? სწორედ ახლა სჭირდება მას მეგობრული ნუგეში, მხარში ამოდგომა. (შედის სასადილო ოთახში. არჩილი თვალს გააყოლებს. გამოდის შეშფოთებული ნინო).

ნ ი ნ ო. არჩილ.. რა დაემართა ლევანს?...

ა რ ჩ ი ლ. გამაგრდი, მის გადაკრულ ლაპარაკს ყურადღებას ნუ მიაქცევ. გაანთავისუფლეს....

ნ ი ნ ო. ნუთუ?

ა რ ჩ ი ლ ი. ასე ჯობდა... მისთვისაც ასე ჯობდა... ლევანის შესახებ საგანგებო დადგენილება მიიღეს... არ დაილუპება.

(გამოდის ვარლამი, შეწუხებული სახით შესცქერის ორივეს).

ნ ი ნ ო. ბატონო ვარლამ...

ვ ა რ ლ ა მ ი. ქალბატონო ნინო, არჩილ, აქ დარჩენა ჩემს ძალღონეს აღემატება... მაპატიეთ, მაპატიეთ, განა ამის თქმა საჭიროა? ნახვამდის! (ნინო დ არჩილი აცილებენ).

ს ა ნ დ რ ო. (თავისთვის) ის კი, ის გაქსუებული ამბერკი ახლა გვერდით უზის და... ეჰ, რა ოჯახის დედაბოძი ქანაობს, რა გულები იზზარება! მერე რაღა ახალწლის ღამეს? (დაისხამს ღვინოს) ამ ოჯახის მშვიდობისა იყოს! განა მე კი მაწყენს ამ აზამბარში გამოსვლა?!

(ბრუნდებიან ნინო და არჩილი. ამავე დროს გამოდის ლევანი ხელში ჩაის ჭიქა უჭირავს. მოსდევნ სტუმრები).

ლ ე ვ ა ნ ი. სად არის დიასახლისი? ჰო, აი აქ მესმის! იქ მხიარულებას ვერ ავაწყობთ, მაგიდა დიდია, სტუმრები ცოტა... აი აქ, მყუდროდ, თბილად, ბუხართან, თეთრი დათვის ტყავზე... რა ვუყვით, რომ ცეცხლი არ ანთია და მწვადებს ვერ ავაშიშხინებთ?! ჰა, ჰა, ჰა, შამფურები, სანდრო, შამფურები!

ნ ი ნ ო. ლევან...

ა რ ჩ ი ლ ი. ლევან, ნუ დაგავიწყდება!

ლ ე ვ ა ნ ი. რატომ მიყურებთ ასე? ჩვენ ხომ მხიარულება გვინდა! სიმხიარულე? აი ნახავთ, აქ, ამ დათვის ტყავზე რომ მოვიკეცავთ, რა ტკბილად გავატარებთ დროს!... მაგრამ, ჩემი მოკლული არ გეგონოთ ეს დათვის ტყავი... ფუჰ, ფუჰ, დათვის ტყავის მოკვლა როგორ შეიძლება? (ტყავს ფეხს წამოსდებს, წაბარბაცდება).

ა რ ჩ ი ლ ი. ფრთხილად, ლევან!...

ლ ე ვ ა ნ ი. ფრთხილად, მოქალაქენო, დააზღვიეთ თქვენი სიცოცხლე! არჩილ, შენ ჩემს გვერდით დაჯექი და თვალი დაიჭირე, არაფერი დავამავო... თქვენ კი ამხნაგო სულხნ... გესმით, აი მანდ, ამხნაგო სულხან!

ნ ი ნ ო. ლევან, ეს კოტეა და არა სულხანი...

ლ ე ვ ა ნ ი. ეს სულ ერთა, სულ ერთი! თქვენ კი ბატონო ამბრეკიჩ, ჩემს პირდაპირ, მეორე პოლუსზე... და იმდერე, გესმის, იმდერე!

ა მ ბ ე რ კ ი. (ღიღინებს) რერო, რერო...

წუთისოფლის სტუმრები ვართ, რერო,

ჩვენ წვალთ და სხვა დარჩება, რერო, და...

ლ ე ვ ა ნ ი. დიახ... სხვა დარჩება, სხვა!

ნ ი ნ ო. ლევან, აბა როგორ შეიძლება. ნუ შეაწუხებ, დათვის ტყავი მტვრიანია...

ლ ე ვ ა ნ ი. ჰა, ჰა, ჰა, რა იცოდა ამ დათვის ტყავმა, რა იცოდა თუ... დადიოდა დათოვლილ ტყეში, სუნთქავდა სუფთა ჰაერს... რა იცოდა, თუ მტვერი დაედებოდა და ზედ ლევან მინდიაშვილი მოირთხამდა ფეხს, მტვრიან ფეხს. აქ ყველაფერი მტვრიანია. აი, სახეზეც კი თითქოს მტვერი მადევს. სიმდერა ამბერკიჩ, სიმდერა!

ა მ ბ ე რ კ ი. რერო, რერო...

ერთმანეთს ვასიამოვნოთ, რერო.

ამის მეტი რა შეგვრჩება, და...

ა რ ჩ ი ლ ი. ახლა მე ვიტყვი... მე მინდა...

ლ ე ვ ა ნ ი. არა, მე ქართველი კაცი ვარ და ჩემს ოჯახში, ახალწლის დამეს... მე მინდა დავლიო იმ დათვის სადღეგრძელო, რომელიც უფრთხილდება თავის თბილ ბუნაგს, მაგრამ... ხომ ასეა, ამხანაგო სულხან?!

ა რ ჩ ი ლ ი. (ფეხზე წამოდგება). ლევან!

ლ ე ვ ა ნ ი. ჰო, ფეხზე ადგომით, ფეხზე ადგომით დავლიოთ სულელი, ბრიყი დათვის სადღეგრძელო, რომელიც თავს უფრთხილდებოდა, თავს იზღვევდა, მაგრამ ჩვენ ახლა მის ტყავზე ვსხედვართ. (ყველა მას შესცქერის) რად მიყურებთ ასე? ეს ისე, ამ დათვის ტყავმა მოიტანა. სიმღერა, სიმღერა!

ა მ ბ ე რ კ ი. ერთმანეთს ვასიამოვნოთ, რერო...

ა რ ჩ ი ლ ი. კმარა!

ლ ე ვ ა ნ ი. არა, არა-მეთქი, უნდა გავათენოთ, უნდა ვიმხიარულოთ... მე მასპინძელი ვარ, ამ ოჯახის უფროსი... უკანასკნელად!

ნ ი ნ ო. ლევან, ლევან!

ჰა, ჰა, ჰა, უკანასკნელად... ამ წელს უკანასკნელად! რატომ არ მხიარულობთ? სიმხიარულე, (ღვინოს აქცევს დათვის ტყავზე), სიმხიარულე! რატომ არ მხიარულობთ, ამბერკიჩ?!

ა მ ბ ე რ კ ი. (უხალისოდ მღერის) ერთმანეთს ვასიამოვნოთ, რერო...

ლ ე ვ ა ნ ი. (პირქუშად) რაო, რა თქვი? გაიმეორე!

ა მ ბ ე რ კ ი. ერთმანეთს ვასიამოვნოთ-მეთქი, ლევან ლევანიჩ!

ლ ე ვ ა ნ ი. რით ვასიამოვნოთ, რით? ვერაგობით? ცილისწამებით? (მოულოდნელად სილას შემოჰკრავს).

ო ლ ო ლ ი. უჰ, უჰ!...

ა მ ბ ე რ კ ი. როგორ გეკადრებათ? გაუგებრობაა, გაუგებრობა! (ყველა გაქვევებული შესცქერის მათ). სად ჩემი პალტო, ქუდი... ჯოხი, ჩემი ჯოხი!

ო ლ ო ლ ი. წავიდეთ, ბატონო ამბერკი. წავიდეთ, თორემ შეურაცხყოფას მოგვაყენებენ!

აი, ინებეთ (აცილებს) აქეთ... (თავისთვის) კაი გასაჯოხი კი ბრძანდებით, მაგრამ ჯერჯერობთ ეგეც გეყოფათ!...

ა რ ჩ ი ლ ი. (სანდროს ხმადაბლა). პატარა ხანს დარჩი. ამ კაცს მიხედე.

ნ ი ნ ო. არჩილ!

ა რ ჩ ი ლ ი. გამარგდი, დაამშვიდე. (არჩილი, ქეთო და სხვები უსიტყვოდ გადიან).

ლ ე ვ ა ნ ი. (ერთხანს მდუმარედ. თავჩალუნული ზის. მერე თითქოს ფხიზლდება. სწრაფად წამოდგება). წავიდნენ?

ს ა ნ დ რ ო. წავიდნენ, ბატონო ლევან!

ლ ე ვ ა ნ ი. (შეკრთება, მის დანახვას არ ელოდა). აჰ, შენ, შენ?

ს ა ნ დ რ ო. გვიანია, ყველა დაითრო... მეც აი, მივალაგ-მოვალაგებ და...

ლ ე ვ ა ნ ი. არა, წადი, შენ აქაობას ვერ მიალაგ-მოალაგებ, ვერა... წადი!

ს ა ნ დ რ ო. ნება თქვენია. (გასვლას აპირებს)

ლ ე ვ ა ნ ი. (შეაჩერებს) დაილოცე და ისე წადი!

ს ა ნ დ რ ო. (აიღებს ჭიქას, რაღაცის თქმა უნდა, მაგრამ თავს ვერ სძლევს) ეეჰ... (გადაჰკრავს და მიდის. ნინო კედელს მიჰყრდნობია, გაქვავებული უყურებს ამ სურათს).

ლ ე ვ ა ნ ი. (ხანგრძლივი დუმილის შემდეგ) რას გაჩუმებულხარ? რატომ არ მეკითხები? რატომ არაფერს მეკითხები?

ნ ი ნ ო. (ჩამწყდარი ხმით) აი... აი, გეკითხები... (უცებ ქუჩიდან შემოიჭრება ახალგაზრდა მოქეიფეთა სიმღერის ხმა. სიტყვები გარკვევით ისმის:

ჩვენ სიყვარულის დავრგეთ ყვავილი,

მაგრამ ყვავილმა არ გაიხრა,

პასუხი გამეც, შენ გეკითხები;

ჩვენი გულები რად გაიყარა?!

სიმღერა თანდათან წყდება. ნინო მღელვარე მოლოდინით შეჰყურებს ლევანს. ლევანი თავჩალუნული, ზარდაცემული დგას...)

მეოთხე მოქმედება

ფართო აივანი საავადმყოფოს ბაღის მხარეს. აივნიდან ბაღში ეშვება ქვის კიბე... ადრე გაზაფხულია, იგრძნობა ბუნების გაღვიძება, აივნის წინ ახლად გადაბედილი ხე, რომელზეც მიყუდებულია კიბე. ნაკაფი ტოტები დაბლა ყრია, ხეს ღიმილით შეჰყურებს სანდრო, თან ღიღინებს.

ს ა ნ დ რ ო. ესეც ასე... იხარე და იბედნიერე, ჩემო მშვენიერო!... გეტკინა? რაო, ცრემლებიცა გდის? არაფერია, გაივლის... დაუჯერე მია სანდროს. მალე ჭრილობა გაგიმთელდება და ტიკვილი გაივლის!... იცის ბიჭმა!...

(შემოდის თეთრი სამუშაო ტანსაცმლით გამოწყობილი ექიმი ქალები)

პ ი რ ვ ე ლ ი. აბა, მია სანდრო, მალე დაამთავრე შენი ოპერაცია, ბურთი და მოედანი ახლა ჩვენ დაგითმე!

ს ა ნ დ რ ო. რაო, იქნებ გგონიათ, მე არ მიხარია? ჩემთვისაც დადგა გაზაფხული, ისევე ჭიხვინის ხასიათზე დავდექი...

მ ე ო რ ე. აქაურობა მიალაგ-მოალაგე, ჩქარა გაიტანე ეს ხარახურა!

ს ა ნ დ რ ო. უკაცრავად!.. ეს ჩემი პაციენტს მკლავები, ხელები და თითები, ფრთხილად, ფეხი მოარიდეთ!

მ ე ს ა მ ე. მია სანდრო, აბა, რა დროს ხუმრობაა... ბედნიერი დილა გაგვითენდა, წინომ გაიმარჯვა!

ს ა ნ დ რ ო. იფ, იფ, იფ! არ იცის სანდრო ლიაძემ, ჯერ არაფერი გაუგია! სულხანმა პირველად ჩემი გრძელი ულვაშები დაინახა!

პ ი რ ვ ე ლ ი. ოჰო, ნუთუ მართლა?

მ ე ო რ ე. გვიამბე, მია სანდრო.

ს ა ნ დ რ ო. წუხელ არჩილი მორიგეობდა. მთელი ღამე თვალი არ მოუხუჭავს.. აბა მე რაღა დამაძინებდა? მთვარიანი ღამე იყო. დღესავით ნათელი, აი, ამ ხეს ვბელავდი..

მ ე ს ა მ ე. უჰ, რა შორიდან იწყებ, მია სანდრო, უცებ გვითხარი!

ს ა ნ დ რ ო. უცებ როგორ გითხრათ, როცა მთელ სხეულში ახლაც კი ჟრუანტელი მივლის (ჩაფიქრდება). ჰო, იმას მოგახსენებდით...

პ ი რ ვ ე ლ ი. ერიჰაა!

მ ე ო რ ე. მია სანდრო, გლახა ჭრიაშვილი თქვენი პაპის პაპა ხომ არ იყო?

ს ა ნ დ რ ო. (წყენით). სანდრო ლიამეს თქვენ სხვანაირ ლაპარაკს ვეღარ ასწავლით. (კიბეს მხარზე გაიდებს) არა, ჩვენ ვეღარ მოვრიგდებით! (გადის)

ქ ა ლ ე ბ ი. მია სანდრო, მია სანდრო! (უკან მისდევენ).

(ერთის მხრივ შემოდინ ნინო და ქეთო, მეორე მხრივ არჩილი).

ნ ი ნ ო. (აღელვებული მიიღებს არჩილთან). არჩილ!...

ა რ ჩ ი ლ ი. დამშვიდდი, ჩემო ნინო.. ის უკვე ხედავს!

ნ ი ნ ო. არჩილ, ქეთინო... რა ბედნიერი ვარ... წავიდეთ. ჩქარა!

ა რ ჩ ი ლ ი. (ღიმილით). არა, ჩემო კარგო, პატარა ხანს მადროვეთ, აგრე ადვილად ვერ შეგახვედრებთ... ამ დილით მე და სულხანი შენზე ვსაუბრობდით. ის მიმტკიცებდა, რომ პირველი დანახვისთანავე გიცნობს... მე, ცხადია, ეს არა მჯერა, ჩვენ სანამდღეო დავდეთ.

ქ ე თ ო. წააგებთ, ბატონო არჩილ, წააგებთ!

ნ ი ნ ო. (დაფიქრებით) ვინ იცის?!

ა რ ჩ ი ლ ი. აბა, არ მიღალატოთ, არაფერი ანიშნოთ. .. დიდი, დიდი სანამდღეო დავდეთ! (მიდის. ღიმილით მობრუნდება) ქეთო, კოტე სულხანიშვილს ხომ არ დაურეკე?

ქ ე თ ო. (დაბნევით) კოტეს?.. რა იცით? .. საერთოდ... საერთოდ, სულხანიშვილებთან დავრეკე და... სრულიად შემთხვევით ტელეფონთან კოტე აღმოჩნდა. (არჩილი და ნინო იცინიან).

ნ ი ნ ო. ქეთინო, კარგი იქნება თუ პროფესორ ნასიძესაც აცნობებთ!

ა რ ჩ ი ლ ი. იცის. პირველად მას დავურეკე... აბა, შორს არსად წახვიდეთ! (გადის).

ნ ი ნ ო. (აღელვებით დადის წინ და უკან). ის უკვე ხედავს, ღმერთო ჩემო, ის უკვე ხედავს!

ქ ე თ ი ნ ო. როგორ მიხარია, გახარებულს რომ გხედავ. (ღიმილით ხელს მოხვევს) ნინო, არ ვიც, ვინ უფრო ბედნიერია დღეს - შენ თუ მე?

ნ ი ნ ო. შენი ბედნიერება უჩრდილოა, ქეთინო... დღეს ბედნიერია ის ოჯახი, რომელიც შენ შემოგხარის, მიგელის... ეს დღე ჩემი ცხოვრების ყველაზე კარგი დღე უნდა ყოფილიყო. ოჰ, როგორ მოველოდი ამ წუთს. და აჰა, დადგა, აი, მივალწიე მიზანს, გავიმარჯვე, მაგრამ რად მითრთის გული, რად მალრჩობს ცრემლი?!

ქ ე თ ო. განა საკვირველია, რომ ღელავდე?

ნ ი ნ ო. ჩემს ბედნიერებას ჩრდილი ფარავს, დიდი ჩრდილი... ამ ბრძოლაში, განსაკუთრებით კი ახალწლის ღამეს, თვალი მეც ამეხილა... დავინახე ლევანი, დავინახე ისეთი, როგორც ნამდვილი ყოფილა. განდიდების ჟინით შეპყრობილი, პატივმოყვარე, რომელმაც სავარძელის შენარჩუნებისათვის გამწირა.

ქ ე თ ო. დამშვიდდი, ნინო!...

ნ ი ნ ო. აი, დღეს ყველა აქეთ მოისწრაფვის, ყველას უნდა მომილოცოს. მხოლოდ ერთი არ მოვა, ის, ვინც პირველი უნდა მოსულიყო... არ მოვა ლევანი. ჩვენს გულებს ცივი და უხმო კედელი აშორებს... ის არ მოვა, არ მომილოცავს (შემოდის სანდრო. მათ ვერ ხედავს. ღიღინით აგროვებს გადაბედილ ხის ტოტებს)

ს ა ნ დ რ ო. "თებერვალი დადგაო, ხეში წყალი ჩადგაო" (დაინახავს) ბოდიში, ნინო... მეც მიხარია. თქვენ თუ ბრძმას აუხილეთ თვალი, რატომ ჩემს ოპერაციასაც არ დაესწარიტ?! (ქეთო ღიმილით გადის).

ნ ი ნ ო. (მწარე ღიმილით) რას ერჩოდი, მია სანდრო, ამ ხეს?...

ს ა ნ დ რ ო. ვერჩოდი კი არა, გადავბელე... თვალი უნდა ავუხილო.. თვალიც, გულიც, სიცოცხლაც. კაცი რომ იყოს, დამიჩოქებდა და მადლობას მეტყოდა!...

ნ ი ნ ო. ალბათ, ცუდად იყო ამ ხის საქმე?

ს ა ნ დ რ ო. ჰა და ჰა! ამ გაზაფხულს თუ გაუძლებდა!

ნ ი ნ ო. მერე იმედი გაქვს. რომ ნამდვილად გადაარჩენ?

ს ა ნ დ რ ო. წასაქცევად არ მემეტება, როგორმე უნდა ვუშველო. ამ ზედმეტი ტოტების მოშორების შემდეგ ფესვის ძალა დაიძახებს და ხეს ისევ დაუბრუნდება სიყმაწვილე.

ნ ი ნ ო. (დაფიქრებით). ბედნიერი ყოფილა ეს ხე...

ს ა ნ დ რ ო. კეთილი მებაღის ხელში ხე ადრეული სიკვდილით არ უნდა მოკვდეს!

ნ ი ნ ო. (თითქმის თავისთვის). ნეტავ ადამიანის გადაბელვაც შეიძლებოდა.. რამდენი ადამიანი გაბედნიერდებოდა, მაშინ ისიც.. ლევანიც!

ს ა ნ დ რ ო. მაგაზე მოგახსენებთ... კაცი თუ სულის ღონეს მოიკრებს, მაგასაც შესძლებს. ამ ხეს ფესვებში რომ ჰქონოდა სატკივარი, მეც ხელს ჩავიქნევდი, ხერხსა და ნაჯასხ ხელს არ მოვკიდებდი!

ნ ი ნ ო. კარგი, მამ მითხარი, კაცის ფესვია თუ არა გული?

ს ა ნ დ რ ო. აბა თქვენ მიბრძანეთ, სულ შექმულია თუ არა ის გული, ნამდვილია თუ არა მისი სატკივარი?

ნ ი ნ ო. (ჩურჩულით) აი, საკითხავიც ეგ არის...

ს ა ნ დ რ ო. სიცოცხლემოწყურებულ გულს სატკვარი აგრე ადვილად ვერ დაიგდებს... (ღიმილით) ასეთი გული გაიბრძოლებს, გადახალისდება და მისი გადაბეღვაც ის იქნება (გადის).

ნ ი ნ ო. (თავისთვის). ნუთუ შეიძლება? შეიზლება. ამას უნდა დავიწყება... ყველაფრის დავიწყება და თავიდან დაწყება... შესძლებს იგი ამას?

(შემოდის ლევანი. იგი გაშტერებით უმზერს ჩაფიქრებულ ნინოს).

ლ ე ვ ა ნ ი. (დაბალი, მღელვარე ხმით). ნინო...

ნ ი ნ ო. (შემკრთალი მობრუნდება). ლევან?..

ლ ე ვ ა ნ ი. ნინო... სულაც არ მინდა ამ დღეს, შენთვის ბედნიერ დღეს, ჩრდილი მივაყენო, მაგრამ რამდენიმე წუთით უნდა მომისმინო...

ნ ი ნ ო. თქვი!...

ლ ე ვ ა ნ ი. დიახ, ახლა საჭირო არ არის ამის დამალვა ჩემგან... ჩემგან, თორემ ეს ყველამ დაინახა, იგრძნო... მე კი ვმალავდი. ვმალავდი ურცხვად, გიმალავდი შენც, სხვებსაც, საკუთარ თავსაც... არ ვუტყდებოდი საკუთარ სინდისს, რომ... ეჰ, ნინო, განა შეიძლება ეს ითქვას? (უცებ მუხლისთავებზე დაეცემა).

ნ ი ნ ო. (მხრებში მისწვდება) ადექი, ადექი!...

ლ ე ვ ა ნ ი. განა შეიძლება ეს ითქვას? მე შენ ხელი გკარი? ... არ ვიცი, ახლაც არ ვიცი, როგორ მოხდა ეს...

ნ ი ნ ო. ადექი... არავინ დაგინახოს, ადექი!.. შენ ხომ... მე ხომ, გაპატ...

ლ ე ვ ა ნ ი. (წამოდგება. თავდახრილი დგას). არა... მე ეს არ მინდა, აქ ამისთვის არ მოვსულვარ... მე შენი თანასწორი აღარ ვარ, არ შემიძლია თვალი გაგისწორო, ვაპატიო ჩემს თავს... (მღელვარე პაუზის შემდეგ) ნინო, მე ხომ შენს სიწმინდეშიც შევიტანე ეჭვი...

ნ ი ნ ო. აჰ, ნუ ამბობ მაგას, ნუ!

ლ ე ვ ა ნ ი. ნუთუ მე ვიყავი ის...

ნ ი ნ ო. (სასოწარკვეთით). არ ვიცი, არ ვიცი... არ ვიცი როგორ მოხდა ეს, რად მოხდა, როდის?... შენ იყავი თუ არა ის? თითქოს შენს გულში ვიღაც სხვა, სასტიკი და შეუბრალებელი ჩადგრა...

ლ ე ვ ა ნ ი. კმარა... შენ ერთხელ უკვე გამაფრთხილე, რომ დიდკაცობის სპორტი დამღუპავდა, მაგრამ გვიანდა იყო... გვიანდა... არ ვიცი, ძალიან შორს თუ ახლოს, არ ვიცი, მცირე ხნით თუ სამუდამოდ, მაგრამ უნდა წავიდე...

ნ ი ნ ო. ლევან...

ლ ე ვ ა ნ ი. მოიცა. დაიხსომე ჩემი ნათქვამი, ჩემი უკანასკნელი თხოვნა. ამას გთხოვს ჩვენი... შენი დათუნას მამა. იცოდე, იმ ამბების შემდეგ ერთ დღესაც არ გაუვლია ისე, ჩემი შეცდომა, ჩემი ცოდვა არ გამეზომა, არ ამეწონა, მე დამაფიქრა მისმა სივრცემ, მისმა სიმძიმემ... შემეშნა. (ფიქრის შემდეგ) ამიტომ დაიხსომე ჩემი თხოვნა: დათუნა წამოიზრდება, გაიზრდება... მან არ უნდა იცოდეს, რომ მე ჩემს მეუღლეს, მის დედას ხელი ვკარი, გზაზე გადავუდექი...

ნ ი ნ ო. ლევან, ლევან... გაჩუმდი.

ლ ე ვ ა ნ ი. არა... ყველაფერი გათავდა, ჩვენი გულები გაიზარა, გზები გაიყარა... მშვიდობით. (მიდის. უცებ შეჩერდება, მობრუნდება) თუმცა... იქნებ შენ სხვანაირად ფიქრობ... იქნებ სჯობდეს ყველაფერი უამბო, ჩამომხსნა ნიღაბი, დაანახო ჩემი სახე... სამაგალითოდ. ნუ დამოზოგავ, დაე იცოდე, სხვის გულსაც ისევე უნდა გაფრთხილება, როგორც საკუთარს. თორემ გვიან იქნება, გვიან, გაზარულის გამთელება. _ შეუძლებელია... (სწრაფი ნაბიჯით გადის)

ნ ი ნ ო. (დაედევნება. შეჩერდება) ლევან, ლევან! (ხელებს იმტვრევს, შფოთავს) საით? სად, სად წავა?.. რას იზამს (ფიქრის შემდეგ მიუახლოვდება გადაბელილ ხეს) იქნებ მართლაც შესაძლო იყოს ამ ხესავით მისი გადაბელვა... იქნებ მასაც აეხილოს თვალი, გაუმთელდეს გაზარული გული. აღსდგეს შერყეული რწმენა, სიყვარული?.. (ხანგრძლივი ფიქრის შემდეგ) ლევან, მოვალეობა ახლა შენსკენ მეძახის, შენსკენ...

(გამოდინან არჩილი, ქეთო და სხვა ქალები).

ა რ ჩ ი ლ ი. აბა, ქეთო და ქალიშვილებო, ნინო, აი აქ დაველოდოთ. ახლავე გამოვა.

(აივანზე გამოჩნდება სულხანი. იგი ბაღში მყოფთ ვერ ხედავს).

ა რ ჩ ი ლ ი. (ხელს დაუქნევს სულხანს) სულხან, აქეთ!

(სულხანი ჩამოდის კიბეზე. თითქოს თავის თვალს ჯერ ვერ ენდობა. ქალებს აკვირდება ღიმილით, შეჩერდება).

ს უ ლ ხ ა ნ ი. არა, არა, თქვენ ნინო არა ხართ... ხომ მართალია?

ა რ ჩ ი ლ ი. მართალია...

ს უ ლ ხ ა ნ ი. არც თქვენ... არც თქვენ... (შეჩერდება ქეთოს წინ) თქვენ? (იცნობს) ქეთინო, ჩვენი ქეთინო!

ქ ე თ ი ნ ო. სულხან, მომილოცავს!

ს უ ლ ხ ა ნ ი. (უახლოვდება განზე გაჩერებულ ნინოს) თქვენ... საიდან მახსოვს თქვენი სახე, თვალები... (იხსენებს) დიდრონი მეოცნებე თვალები... მაღალი ტრიბუნა... მუქარით აწეული ხელი... თქვენ ის ხართ, ის, ჩემი სიჭაბუკის უცნობი თანამგზავრი, ჩემი შემოქმედების პირველი მსაჯული!

ნ ი ნ ო. სულხან!

ს უ ლ ხ ა ნ ი. ნინო?! ნუთუ თქვენ ის ხართ? ის უცნობი გოგონა?

ნ ი ნ ო. თქვენი უცნობი თანამგზავრი დღეს ბედნიერია, სულხან, მან მეორედაც აგიხილათ თვალი.

ს უ ლ ხ ა ნ ი. ნინო! ... (შემოდის როსტომი და კოტე).

რ ო ს ტ ო მ ი. (გადაეხვევა) სულხან, სულხან, შვილო! ახლა ველარაფერი მომკლავს. დიდხანს, დიდხანს უნდა ვიცოცხლო!

ს უ ლ ხ ა ნ ი. არა, თინა, ცრემლეს ნუ დამანახვებ... კოტე, ბიჭო, შენს საფეთქელსაც შეჰპარვია ვერცხლი.

კ ო ტ ე. აქამდე ოქროს მეძახდნენ ბიჭები...

თ ი ნ ა. ბიჭები თუ ქალიშვილები?

კ ო ტ ე. ჭინჭარივით ნუ მსუსხავ... იქით მიდექ!

(შემოდის ვარლამ ნასიძე).

ვ ა რ ლ ა მ ი (სულხანს). შემომხედე!... მხედავ? ხომ კარგად მხედავ, ბიჭო, მიცანი? ხომ მიცანი?...

ს უ ლ ხ ა ნ ი. გიცანით.

ვ ა რ ლ ა მ ი. მე კი მჯეროდა,... ამ დილით თვალი მეც ამეხილა, ერთხელ კიდევ ვიწამე ადამიანის გონების ძალა... გაბრუებული გამოვედი შინიდან.. წარმოიდგინეთ, ქალაქგარეთ აღმოვჩნდი... და აი, ერთ კორდზე ეს ენძელები შევნიშნე... (მიუბრუნდება ნინოს) ნინო, ამაზე, უკეთეს საჩუქარს ვერ მოგიტანდით!

ნ ი ნ ო. გმადლობთ, ბატონო პროფესორო.

ვ ა რ ლ ა მ ი. (აკვირდება). მაგრამ ეს რა არის? ცრემლი.. ნუ თუ თქვენ სტირით? (ფიქრის შემდეგ) იტირე, გეთაყვა, იტირე გული მოიოხე.. წმინდაა შენი ცრემლი. მართალი, აუმღვრეველი...

რ ო ს ტ ო მ ი. თქვენ გგონიათ ნინო სტირის?.. თქვენ გგონიათეს მწუხარების ცრემლია?.. განა ბედნიერება კი არ იწვევს დღევას, გულის ჩქროლვას? დამიჯერეთ, ეს სიხარულის ცრემლებია!

(ნინო ცრემლს იწმენდს. იღიმება).

ვ ა რ ლ ა მ ი. დიახ, დიახ, ეს სიხარულის ცრემლებია. ბიჭო, სულხან, გრძნობ თუ არა ამ წუთების სიდიდეს? გრძნობ თუ არა შენს ბედნიერებას?

ს უ ლ ხ ა ნ ი. იცით, არავის ახსოვს თავისი დაბადება, არც პირველი ხილვა ქვეყნისა. ალბათ მაშინაც რაღაც ამის მსგავსს განიცდის ბავშვის უმანკო გული, შეუგნებლად... მას აოცებს ეს სინათლე, მზე, ჩითების ჭიკჭიკი... მაგრამ რა დიდი განსხვავებაა. მე სიხარულთ და მადლობის გრძნობით ვარ სავსე. მადლობა თქვენ, ყველას, აი ამ ხალხს, აი ამ წმინდა კედლებს ეკუთვნის, რომელმაც მე გადამარჩინა, რომ კვლავ ვემსახურო ჩემს ქვეყანას, ღიმილით ვიარო მის დიდ გზაზე. აი, ისევ თქვენ შორის ვდგევარ. მე დავხატავ სიხარულის ცრემლით და გამარჯვების ღიმილით დამშვენებულ ქართველ ქალს, ხალხისთვის მებრძოლს, ბედის წინაშე შეუპოვარს, იმედიანს. დავხატავ და თქვენს სახელს დავარქმევ, ნინო...

(თავს ხრის ნინოს წინაშე. ყველა ნინოს შესცქერის. ფარდა ნელ-ნელა ეშვება).